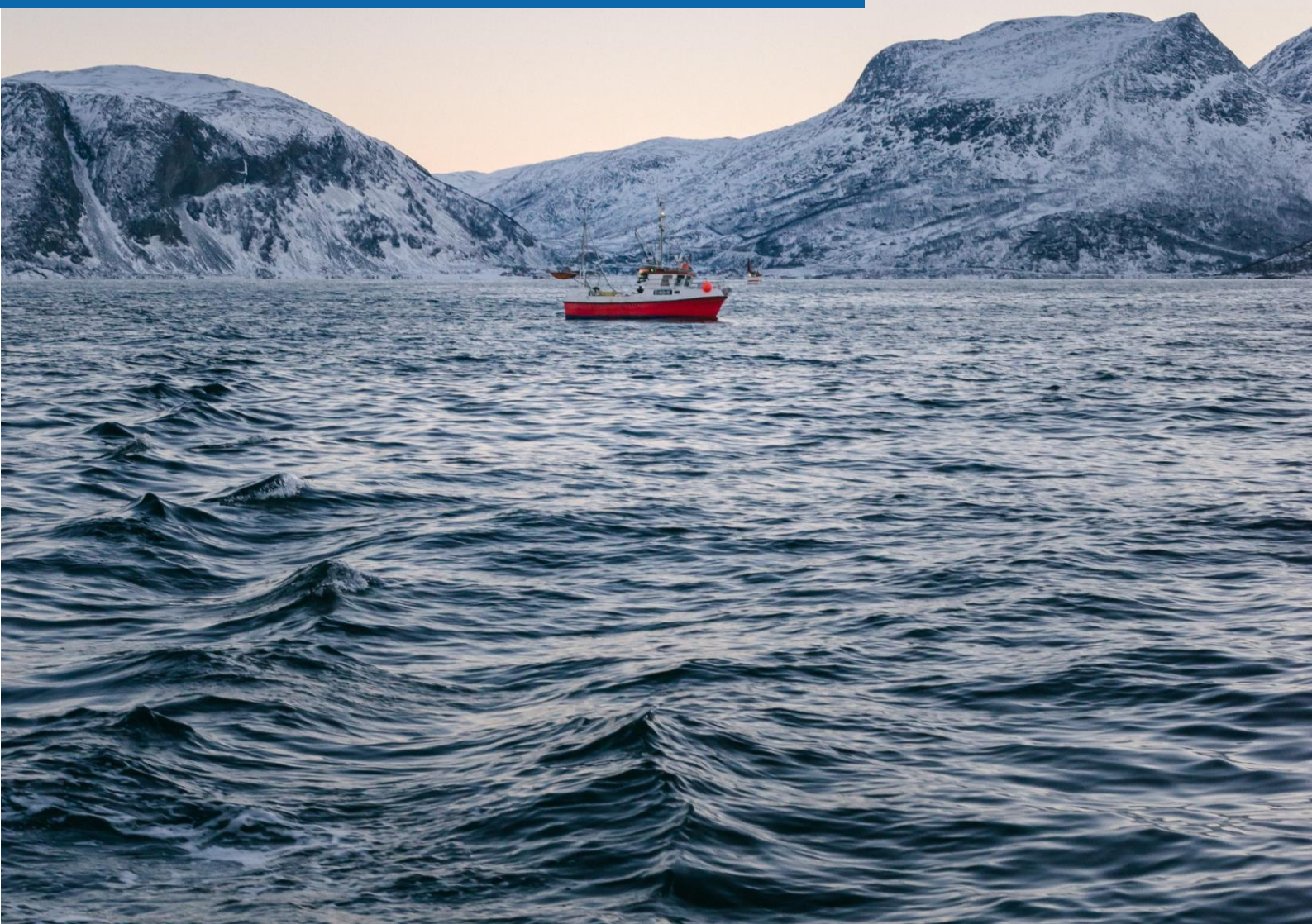

Distriktsmelding for Tromsø kommune

Kommunestyret 24. mai 2023, sak 49

Forord

Tromsø kommune kjennetegnes med både et urbant sentrum, et attraktivt pendlingsomland og vidstrakte distriktsområder. Det skjer stor verdiskaping i distriktene både innen oppdrett, fiskeri og landbruk, med positive ringvirkninger for både forskning, leveranseindustri, og tjenesteyting i sentrum. Distriktenes betydning for reiselivet er stort og bidrar til å bygge Tromsø som en spennende destinasjon. Mange trekkes til kommunen ikke bare for jobbmulighetene, men også for det den fantastiske naturen gir av muligheter for et aktivt friluftsliv. Som resten av Nord-Norge er Tromsø et spennende møtested mellom ulike kulturer.

I vel halvparten av Norges 356 kommuner bor det 6 000 eller færre innbyggere. Over 7 000 av Tromsøs 77 544 (2022) innbyggere bor i distriktene, og representerer dermed et folketall på størrelse med mange norske kommuner. Regjeringen har varslet at det skal legges frem en ny distriktsmelding for Stortinget i 2023. For Tromsø kommune vil det bli viktig å avstemme de nye nasjonale føringene for distriktene i den videre oppfølgingen av vår distriktsmelding.

Kommunestyret har gjennom kommuneplanens samfunnsdel satt sosial bærekraft høyt på agendaen. Det betyr at alle innbyggerne er likeverdige, likestilte og har gode hverdagsliv (sosial bærekraft). Utviklingen skal skje innenfor naturens tålegrense og med en stadig reduksjon av klimagassutslipp (klima- og miljømessig bærekraft). I tillegg skal verdiskapingen være kunnskapsdrevet, innenfor naturens tålegrense og velferdsutviklingen skal komme hele samfunnet til gode.

I kartleggingen av helse og levekår i kommunen har vi fått mer kunnskap også om distriktene og ser at det er ulikheter mellom områder; både mellom by og distrikt og mellom ulike distriktsområder. Det er store variasjoner i aldersstrukturen i distriktene, noen har en høy andel eldre mens andre har mange i yrkesaktiv alder. Kunnskap om distriktene er presentert gjennom en inndeling i åtte geografiske analyseområder.

Distriktsmeldingen danner et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med utvikling av kommunens distriktsområder. Gjennom dialog med lokale aktører og utviklingslag, bygger meldingen også på lokal kunnskap og behov. Attraktive distriktsområder kan bare skapes i tett samarbeid mellom kommunen, innbyggerne og lokale virksomheter/organisasjoner. Kunnskapen i denne meldingen kan anvendes for å sikre riktige tjenester og relevante tiltak de ulike områdene.

Distriktsmeldingen skal bidra til økt forståelse for distriktene og deres betydning, men kan forhåpentligvis også gi ideer om nye utviklingsmuligheter. Videre satsninger vil framkomme i overordnede planer til kommunen, både på strategisk nivå og i handlingsplanen. Det er ønskelig å forenkle kommunens plansystem, og da er det å ha et felles kunnskapsgrunnlag om distriktene en god start.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	ii
1. Innledning	1
1.1. Bakgrunn og formål.....	1
1.2. Arbeidsprosess	1
1.3. Hva kjennetegner attraktive distrikter?	1
1.4. Dokumentets oppbygging.....	2
1.5. Områdeinndeling.....	3
2. Utviklingstrekk.....	5
2.1. Befolkningsutvikling i utviklingslagsområdene.....	5
2.2. Tettsteder og distriktssenter	9
2.3. Levekår	12
2.4. Helse	13
3. Muligheter og begrensninger for distriktsområdene	14
3.1. Sosial bærekraft	14
3.2. Klima- og miljømessig bærekraft.....	15
3.3. Økonomisk bærekraft.....	15
4. Muligheter og begrensninger for enkeltområdene.....	16
4.1. Jøvik-Lakselvdalen.....	17
4.2. Sjursnes – Breivikeidet.....	20
4.3. Ramfjord - Andersdal	23
4.4. Oldervik - Tønsvik	25
4.5. Bakkejord – Vikran	27
4.6. Sommarøy – Kattfjord	29
4.7. Ersfjordbotn – Tromvik	31
4.8. Kvaløya nord – Ringvassøya/Rebbernesøya	33
5. Oppsummering	35

Figurliste

Figur 1: Kart over de åtte distriktsområdene i meldingen.	3
Figur 2: Befolkningstall i utviklingslagsområdene.	5
Figur 3: Befolkningsendring i prosent fra 2015 til 2022.....	6
Figur 4: Prosentvis endring i folketallet for distriktsområdene 2001-2011 og 2012-2022.	7
Figur 5: Aldersfordeling i utviklingslagsområdene, 2022 (35-64 og 65+ år).....	8
Figur 6: Inndeling av distriktsområder med distriktssentre (forslag til kommuneplanens arealdel 2023-2024).	11
Figur 7: Kart over distriktsområder med kapitteinndeling.	16
Figur 8: Befolkningspyramide Jøvik-Lakselvdalen.....	17
Figur 9: Kart over Holmbuktura.....	18
Figur 10: Befolkningspyramide Sjursnes-Breivikeidet.....	20
Figur 11: Faresone ras og skredfare ved Breivikeidet.	21
Figur 12: Befolkningspyramide Ramfjord-Andersdal.	23
Figur 13: Befolkningspyramide Oldervik-Tønsvik.	25
Figur 14: Potensiale for økt næringsvirksomhet ved Grøtsund havn (Tønsnes).....	26
Figur 15: Befolkningspyramide Bakkejord-Vikran.	27
Figur 16: Befolkningspyramide Sommarøy-Kattfjord.	29
Figur 17: Befolkningspyramide Ersfjordbotn-Tromvik.	31
Figur 18: Befolkningspyramide Kvaløya nord-Ringvassøya/Rebbernesøy.	33

Tabeller

Tabell 1: Navn på distriktsområder med tilhørende utviklingslag og levekårssone.....	4
Tabell 2: Befolkningstall i Tromsø kommune og distriktene.....	5
Tabell 3: Befolkningsutvikling i distriktsområdene.	6
Tabell 4: Endring i alderssammensetningen i distriktsområdene, 2016-2022.....	9
Tabell 5: Oversikt over distriktssentre med service- og tjenestetilbud.	10
Tabell 6: Sammenstilling av levekårsdata som «lappeteppe».	12
Tabell 16: Oppsummering av analyser av distriktsområdene.	35

Bildeliste

Bilde 2: Ramfjorden, Gunn E. Jakobsen.....	11
Bilde 1: Joe Waddell, Pexels	13
Bilde 3: Fra Sørfjorden mot Goverdalen, Bo Eide.....	18
Bilde 4: Ordfører Gunnar Wilhelmsen og sametingspresident Aili Keskitalo undertegnet samarbeidsavtalen mellom Tromsø kommune og Sametinget, 18. juni 2021	19
Bilde 5: Langdalstind med utsikt mot Breivikeidet, Bo Eide.	21
Bilde 6: Gode veier er grunnleggende både for næringslivet og for trygg ferdsel for befolkningen, Gunn E. Jakobsen.....	24
Bilde 7: Tønsvikdalen, Trond H. Johansen.	26
Bilde 8: Straumen gård i Straumsbukta, Marit Hildung.	28
Bilde 9: Hilmarsanden på Sommarøy mot Håja, Bo Eide	30
Bilde 10: Utsikt ut Ersfjorden fra Buren, Bo Eide	32
Bilde 11: Utsikt mot Grøt fjord, Bo Eide.	34

1. Innledning

1.1. Bakgrunn og formål

Tromsø kommune har i flere planer og saker løftet frem distriktsperspektiver. Det er imidlertid behov for å styrke kunnskapen om distriktene og derfor er det utarbeidet en distriktsmelding. Meldingen følges av et omfattende kunnskapsgrunnlag, som også har med lokale innspill fra utviklingslag.

Distriktsmeldingen peker på noen utviklingstrekk ved hvert av kommunens åtte analyseområder. Hensikten med dette er å vise status og utvikling over tid, for på den måten å kunne ta mer kunnskapsbaserte beslutninger. Meldingen skal dermed bidra med kunnskap om distriktsområdene i Tromsø kommune som grunnlag for kommunens planlegging.

1.2. Arbeidsprosess

Arbeidet har vært samkjørt med revisjonen av kommuneplanens arealdel¹ og interkommunal kystsonesplan. Forhåndsinnspill og innspill fra møter med utviklingslagene er brukt som felles grunnlag. Distriktsmeldingen har blitt utformet gjennom et tverrsektorielt arbeid. I annet planarbeid og utforming av kommunens tjenesteyting, vil meldingen med det omfattende kunnskapsgrunnlaget være nyttig, jf. vedlegg. I kunnskapsgrunnlaget ligger også nasjonale og regionale føringer.

Tromsø kommune inviterte ved årsskiftet 2020/2021 utviklingslagene² til å komme med innspill, noe syv av lagene gjorde. I tillegg har det vært avholdt fem områdemøter. Forhåndsinnspillene er tatt med i sin helhet i kunnskapsgrunnlaget.

1.3. Hva kjennetegner attraktive distrikter?

Politisk satsing på attraktive lokalsamfunn har sin bakgrunn i flere stortingsmeldinger som «Hjarte for heile landet» (Meld. St. 21, 2005-2006), «Lokal vekstkraft og framtidstru» (Meld. St. 25, 2008-2009), «Ta heile Norge i bruk» (Meld. St. 13, 2012-2013) og sist i «Levende lokalsamfunn for fremtiden (Meld. St. 5, 2019-2020). I 2020 kom det også to offentlige utredninger med fokus på distrikt³. Distriktssatsingen konkretiseres i flere nasjonale programmer, som kan sees som virkemidler for å styrke attraktiviteten i distriktene. Et eksempel er Merkur-programmet, som gir støtte til nærbutikker.

---

¹ Kommuneplanens arealdel 2023-2034 (plan 0142), ble vedtatt sendt på høring i Kommune- og byutviklingsutvalgets møte 20.4.2023, sak 19. Det har kommet innsigelser til planen.

² Utviklingslagene er lokaldemokratiske og partipolitisk uavhengige foreninger, som arbeider for kulturell, sosial og næringsmessig utvikling i sine bygder. 18 av kommunens 19 utviklingslag er aktive.

³ NOU 2020:12 «Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn» og NOU 2020:15 «Det handler om Norge — Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene».

Satsingen på attraktive lokalsamfunn knyttes ofte til en målsetting om å styrke bosetting i distriktene⁴⁵. Attraktivitet handler om ulike egenskaper ved steder, som de kan vurderes utfra. Hva ulike steder er og har og hvordan de framstår, har betydning for hvor attraktive de oppleves å være.⁶ Egenskaper som påvirker flytting er særlig viktige enten ved at steder tiltrekker seg næringsliv og besøkende som skaper vekst i arbeidsplasser, eller ved at de er attraktive som bosted uavhengig av arbeidsplassutvikling⁷. I stortingsmeldinga «Ta heile Norge i bruk» påpekes flere forutsetninger for at folk velger å flytte til/bli boende et sted: «*Tilgang på arbeid, gode tenester, kultur- og fritidstilbod, tilfredsstillande infrastruktur og eit inkluderande og ope samfunn er viktige trekk i attraktive lokalsamfunn*»⁸. Distriktsmeldingen har ikke til hensikt å utpeke distriktsonråder som attraktive eller ikke, men ved å vurdere ulike utviklingstrekk ved områdene kan det være mulig å ta stilling til de ulike områdenes potensiale og behov.

Begrepet lokalsamfunn viser som regel til et avgrenset geografisk område eller bosted⁹. Tidligere var det vanlig å forstå lokalsamfunn som kulturelt ensartede områder preget av sosial likhet, men i moderne lokalsamfunn er ikke dette nødvendigvis tilfelle¹⁰. Andre kjennetegn ved lokalsamfunn er at det er områder med høy grad av stabilitet, felles historie og tradisjoner, en følelse av tilhørighet, og deltakelse i et fellesskap blant de som bor der¹¹.

Definisjonene gir ingen avgrensing når det gjelder geografisk størrelse, men det må likevel presiseres at de åtte områdene som brukes i meldingen og kunnskapsgrunnlaget ikke er ensbetydende med åtte lokalsamfunn. Noen områder rommer flere bygder og skolekretser. Dermed er det snarere slik at flere typer lokalsamfunn finnes innenfor samme geografiske område. Distriktsmeldingen legger likevel til grunn at faktorene som bidrar til attraktive lokalsamfunn også bidrar til attraktive distrikter.

1.4. Dokumentets oppbygging

Videre i dokumentet blir det presentert noen generelle utviklingstrekk i kapittel 2. I kapittel 3 redegjøres det for felles muligheter og begrensninger for distriktsonrådene, og for hvert enkelt område i kapittel 4. Distriktsmeldingen avsluttes med en oppsummering i kapittel 5.

---

⁴ Vareide, K., Kobro, L.U. & Storm, H.N. 2013. Programteori for attraktivitet. Sammendragsrapport. Bø: Telemarksforsking.

⁵ Tromsø sin kommuneplan (2020-2032) peker også på levende lokalsamfunn som en utviklingsmulighet for kommunen, og økt bolyst i distriktene er et uttalt mål med flere av planens strategier.

⁶ Angell, E., Aure, M., Lie, I., Nygaard, V. & Ringholm, T. «Attraktive lokalsamfunn og arbeidsmarkedsregioner i Nord-Norge.» Norut Alta-Áltá Rapport 2013:7. ISBN 978-82-7571-232-3.

⁷ Vareide, K., Kobro, L.U. & Storm, H.N. 2013. «Programteori for attraktivitet. Sammendragsrapport.» Bø: Telemarksforsking.

⁸ Meld. St. 13. 2012-2013:42.

⁹ Schiefloe, P.M. 2011. «Mennesker og samfunn. Innføring i sosiologisk forståelse». Oslo: Fagbokforlaget.

¹⁰ Kjølrsrød, L. (2021). Lokalsamfunn i Store norske leksikon. Hentet fra: <https://snl.no/lokalsamfunn>.

¹¹ Kjeldstadli, K. (2017) «Finnes lokalsamfunn?» Heimen, 54(4), s. 342–351.

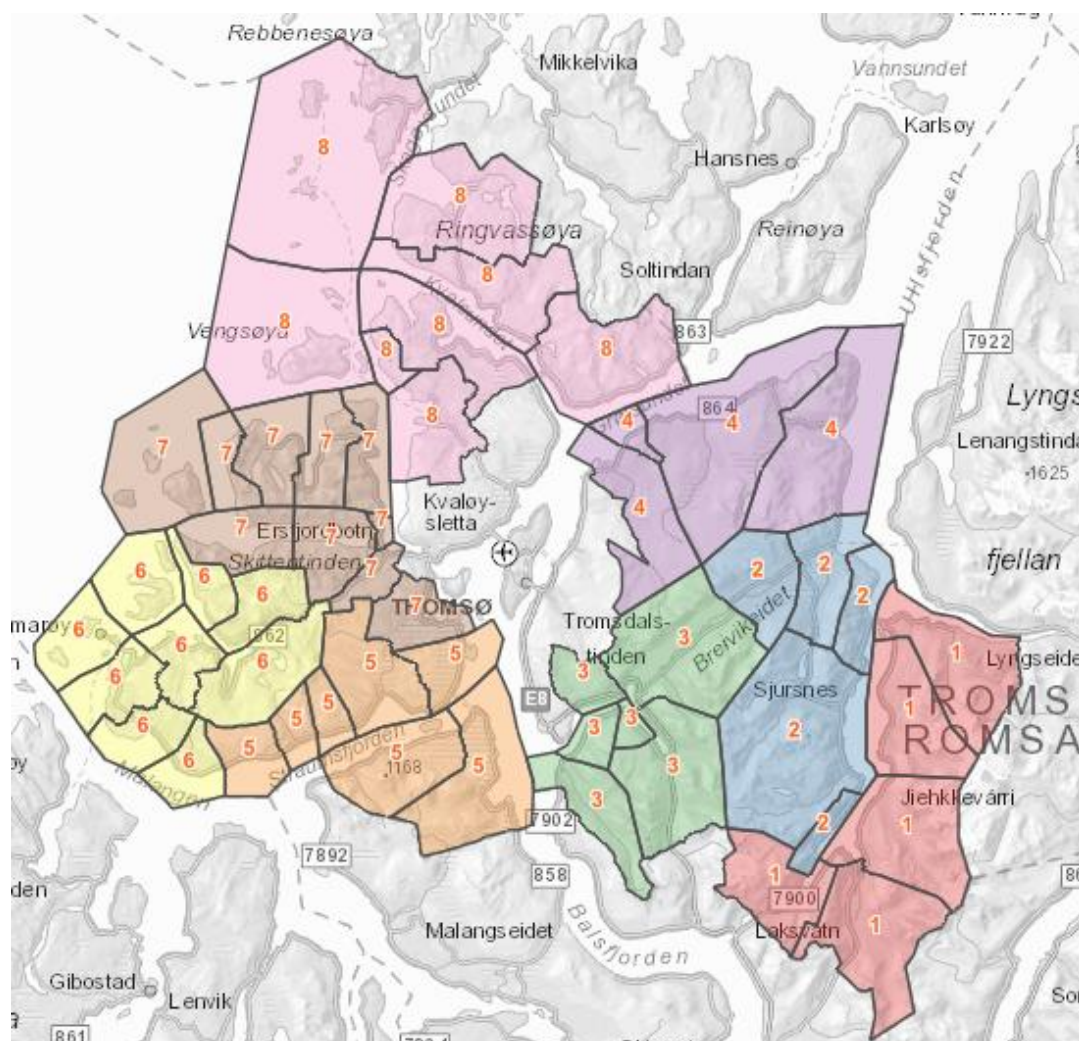
DOI: <https://doi.org/10.18261/issn.1894-3195-2017-04-05>

1.5. Områdeinndeling

Attraktive distrikter er steder som evner å tiltrekke seg bosetting og næringsutvikling. De innehar flere av disse faktorene: Lokale arbeidsplasser, etablert kultur- og fritidstilbud, tilstrekkelig infrastruktur, tilstrekkelige tjenester og sosiale miljøer.

Kommunens distrikter er i distriktsmeldingen delt inn i åtte analyseområder (Figur 1). Dette er sammenfallende med arbeidet med kommuneplanens arealdel. Inndelingen er gjort med utgangspunkt i geografiske områder som har noen fellestrekk, og som er store nok til å få frem lokale særegenheter. 19 av de 20 utviklingslagsområdene/utviklingslagene er tatt med. Innlandet utviklingslag er i arealplansammenheng definert som byområde og derfor ikke med i her.

Målet med dette er å gi et oversiktsbilde av status, med særlig fokus på demografiske forhold, kjønns- og aldersfordeling, folkehelse og levekår. I kunnskapsgrunnlaget er denne informasjonen supplert med en oversikt over hva som finnes i områdene av kommunal tjenesteyting, lokalt næringsliv og kultur- og organisasjonsliv. Noen av områdene er så store at det vil dekke flere utviklingslag innenfor området. Tabell 1 under viser forholdet mellom de åtte distriktsområdene og inndelingen av utviklingslag og levekårssoner. Tabell 1 viser også om et distriktsområde regnes om bynært og/eller ytre område.

Figur 1: Kart over de åtte distriktsområdene i meldingen.

Tabell 1: Navn på distriktsområder med tilhørende utviklingslag og levekårssone.

Distriktsområde (8 stk.)	Utviklingslag (19 stk.)	Levekårssone (7 stk.)	Bynær/ ytre
<i>Jøvik-Lakselvdalen (1)</i>	Lakselvbukt (1), Jøvik (2)	Ullsfjorden-Sørfjorden (1)	Ytre
<i>Sjursnes-Breivikeidet (2)</i>	Sjursnes (3), Breivikeidet (4)	Ullsfjorden-Sørfjorden (1)	Ytre
<i>Ramfjord-Andersdal (3)</i>	Ramfjord (5), Andersdal (6)	Ramfjord-Andersdal (2)	Bynær
<i>Oldervik-Tønsvik (4)</i>	Skittenelv (7), Oldervik (8)	Skjelnan-Snarby (3) (overlapp med Ullsfjord-Sørfjorden)	Bynær og ytre
<i>Bakkejord-Vikran (5)</i>	Sør-Kvaløya (9), Vikran (10)	Håkøy-Håkøybotn-Vikran (4) (overlapp med Mjelde-Sommarøy-Kattfjord)	Bynær
<i>Sommarøy-Kattfjord (6)</i>	Brensholmen/Sommarøy (11), Kattfjord (12) ¹²	Mjelde-Sommarøy-Kattfjord (5)	Ytre
<i>Ersfjordbotn-Tromvik (7)</i>	Ersfjordbotn (13), Tromvik (14)	Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord (6)	Bynær og ytre
<i>Kvaløya nord-Ringvassøy/Rebbenesøy (8)</i>	Vengsøy (15), Skulsfjord/Lyfjord (16), Trondjord/Kvaløyvågen (17), Søndre Ringvassøy (18), Rebbenesøy (19)	Finnvik-Kvaløyvågen-øyene i nord (7) (overlapp med Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord)	Ytre

¹² Kattfjord utviklingslag er ikke aktivt.

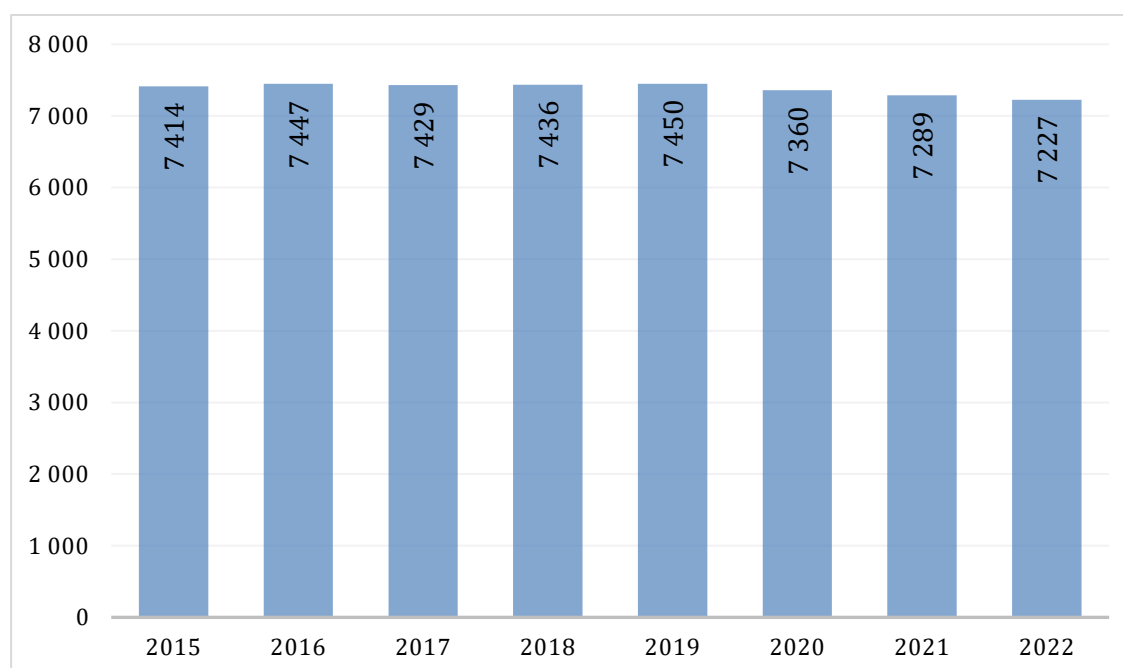

2. Utviklingstrekk

I dette kapitlet blir det presentert demografiske og levekårsmessige utviklingstrekk i distriktene.

2.1. Befolkningsutvikling i utviklingslagsområdene

Befolkningstallet i distriktene, målt ved avgrensningen av utviklingslagsområdene¹³, har vært svakt avtagende de siste årene. Distriktene hadde en andel av kommunens samlede befolkning på 10,2 % i 2015 og 9,3 % i 2022. Dette gir en nedgang på 0,9 % av kommunens totale befolkningstall i perioden. Figur 2 viser utviklingen i befolkningstall i utviklingsområdene, mens Tabell 2 sammenligner 2015 og 2022 mot totalt befolkningstall i kommunen.

Figur 2: Befolkningstall i utviklingslagsområdene.

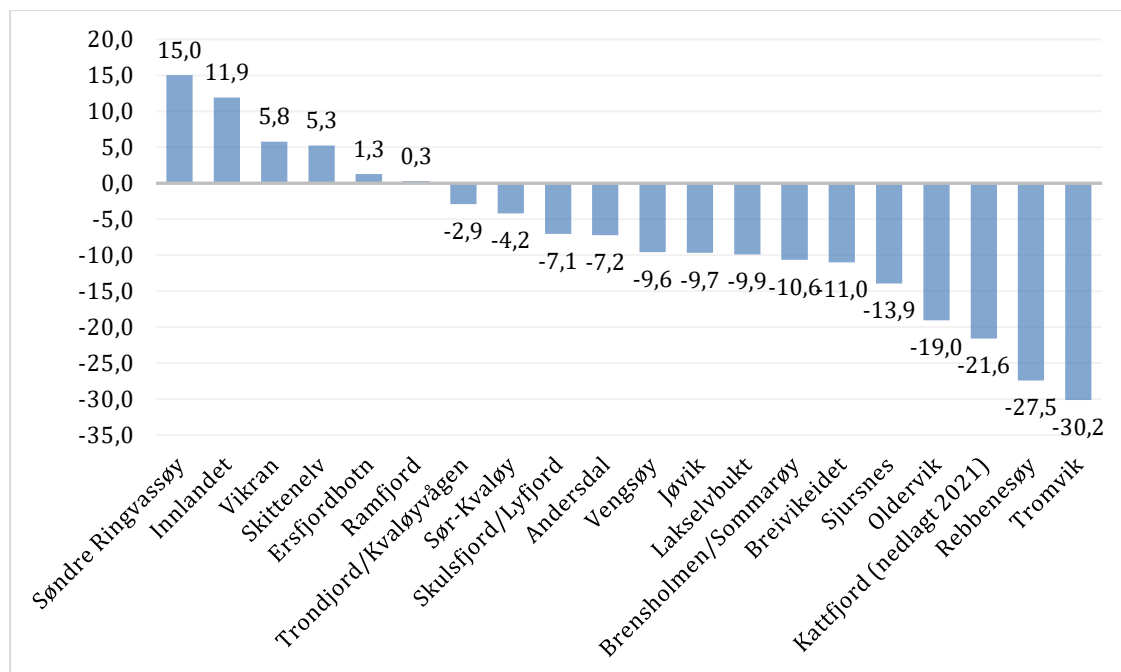
Tabell 2: Befolkningstall i Tromsø kommune og distriktene.

	Tromsø kommune	Distriktsområdene
2015	72 681	7 414
2022	77 544	7 227
Endring i perioden	+ 6,7 %	÷ 2,5 %

Tabellen over viser at distriktene samlet sett har hatt en nedgang i befolkningstall mellom 2015 og 2022. Dette til tross for at befolkningstallet i kommunen totalt sett har økt i samme periode. Det kan derfor antas at distriktsområdene i Tromsø har tapt innbyggere mot mer sentrale områder i kommunen.

¹³ Inkludert Innlandet utviklingslagsområde.

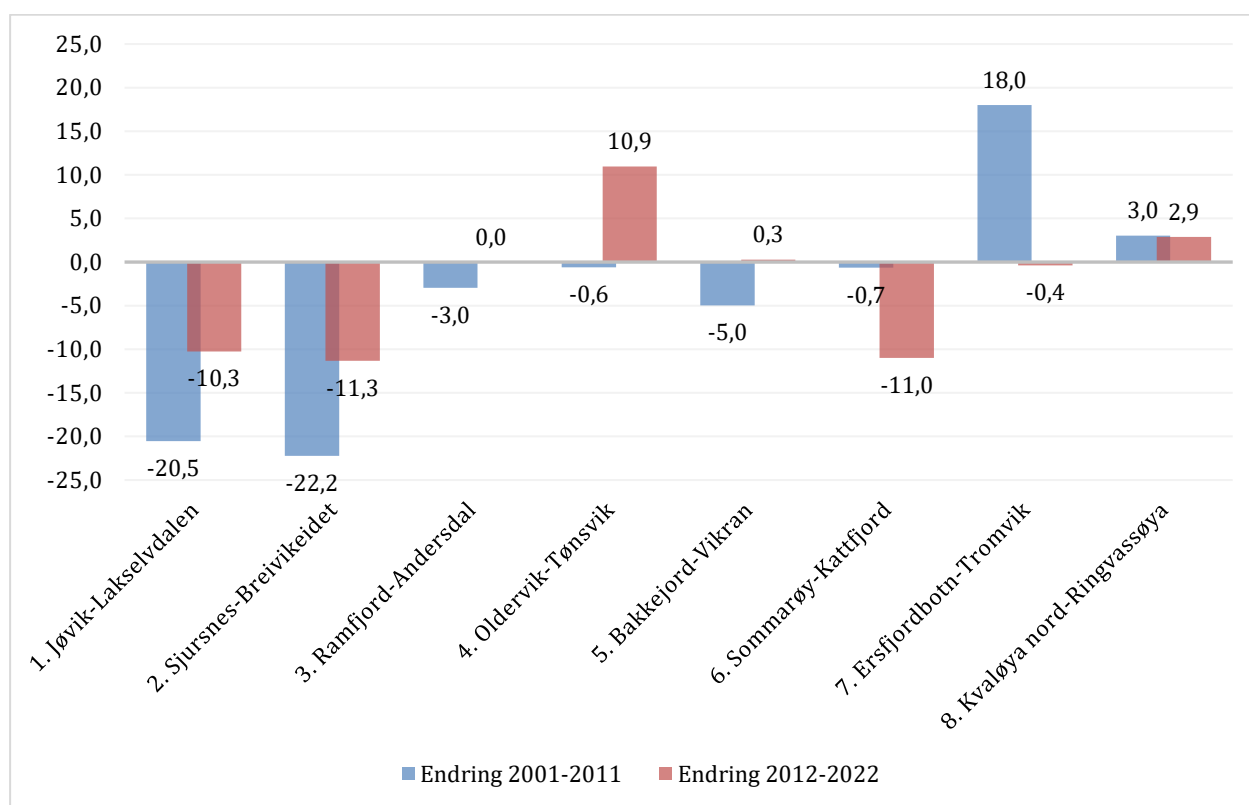

Figur 3: Befolkningsendring i prosent fra 2015 til 2022.

Ved å se befolkningsutviklingen i de 19 utviklingslagsområdene (Figur 3), kommer det frem et skille mellom bynære og ytre områder. De bynære områdene opprettholder i større grad folketallet, mens det er en nedgang i de ytre områdene (Tabell 3 og Figur 4). Definisjon av hva som er bynære og ytre distriktsområder er gjort etter en skjønnsmessig vurdering, og noen av områdene er så store at de er i begge kategoriene. Forholdet mellom endringen i totalt innbyggertall i distriktene (Figur 2) og endringen i utviklingslagene (Figur 3), viser at til tross for en svak total nedgang i antall innbyggere, er variasjonene store mellom de ulike områdene. Det vil kunne påvirke alderssammensetning, tjenestebehov og attraktivitet i områdene.

Tabell 3: Befolkningsutvikling i distriktsområdene.

Områder	Bynær/ ytre	2001	2011	2022	Endring 2001- 2022
1. Jøvik-Lakselvdalen	Ytre	565	449	393	÷30,4 %
2. Sjursnes-Breivikeidet	Ytre	459	357	313	÷31,8 %
3. Ramfjord-Andersdal	Bynær	1 213	1 177	1 185	÷2,3 %
4. Oldervik-Tønsvik	Bynær og ytre	507	504	1 024	+102,0 %
5. Bakkejord-Vikran	Bynær	1 151	1 094	1 107	÷3,8 %
6. Sommarøy-Kattfjord	Ytre	917	911	817	÷10,9 %
7. Ersfjordbotn-Tromvik	Bynær og ytre	672	793	1 093	+62,7 %
8. Kvaløya nord-Ringvassøy/Rebbernesøy	Ytre	629	648	678	+7,8 %

Figur 4: Prosentvis endring i folketallet for distriktområdene 2001-2011 og 2012-2022.

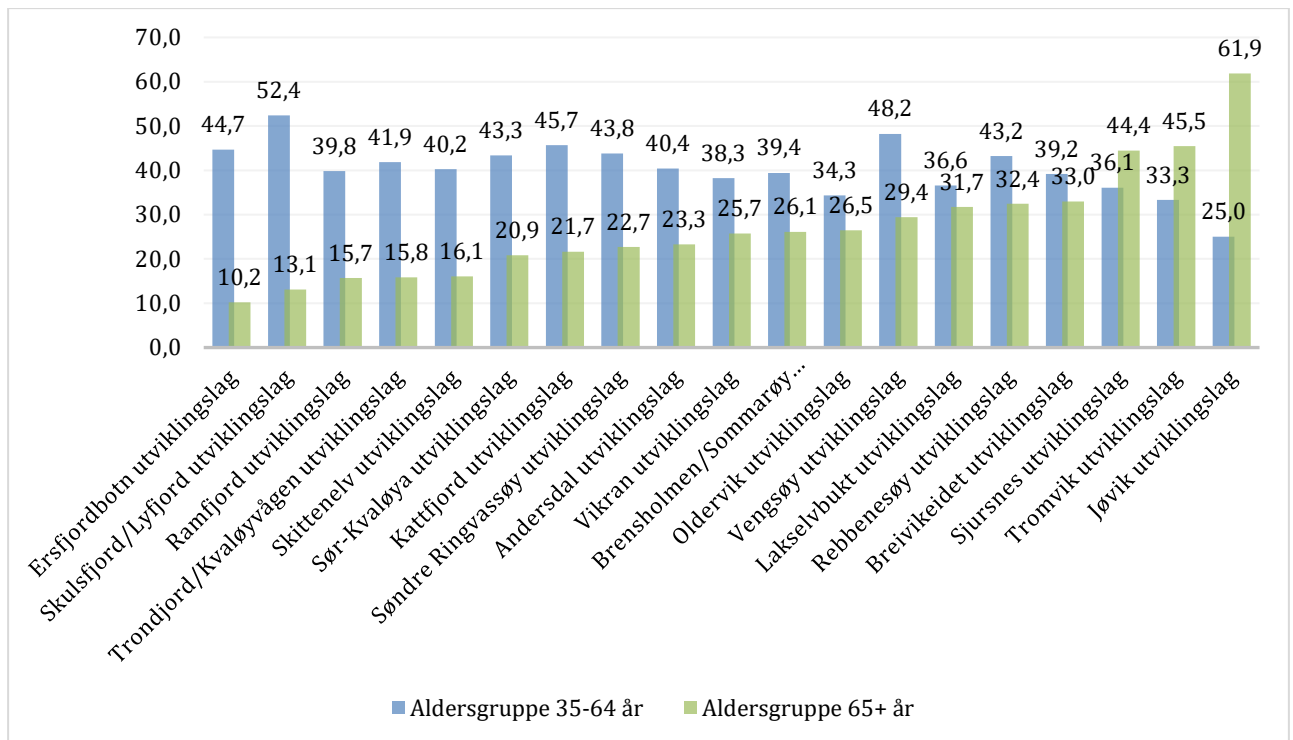
Det bor flere menn enn kvinner i 18 av de 19 utviklingslagsområdene. Forskjellen er størst i ytre områder, med om lag 60 prosent menn og 40 prosent kvinner.

Aldersfordelingen i utviklingslagsområdene viser forholdsvis flere eldre i ytre enn i mer bynære områder (Figur 5). Lite spredning i alderssammensetning pekes på som en utfordring for landets distrikter. Dette skyldes blant annet at en mindre andel av befolkningen er i yrkesaktiv alder, samtidig som forsørgerbyrden er høyere i alderstunge områder¹⁴. I 2018 var det 3,5 sysselsatte i alderen 20-74 år per pensjonist. I de minst sentrale kommunene var tallet 2,5. Beregninger viser at i 2040 vil det være 2,2 sysselsatte per pensjonist på landsbasis, mens det i spredtbygde strøk vil være 1,7. Samme år vil mer enn hver tredje innbygger i en del distriktskommuner ha passert 70 år¹⁵.

¹⁴ Meld. St. 5 (2019-2020). «Levende lokalsamfunn for fremtiden.» Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

¹⁵ NOU 2020:15 (2020) «Det handler om Norge — Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene.» Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Figur 5: Aldersfordeling i utviklingslagsområdene, 2022 (35-64 og 65+ år).

Alderssammensetning har stor betydning for hvilke offentlige tjenester det vil være behov for i lokalsamfunnene. Eksempelvis henger behovet for barnehage, skole, primærhelsetjeneste, sykehjem og hjemmehjelp tett sammen med dette. Endringer i alderssammensetningen vil kunne utfordre flere sider av tjenestene, både behov for kompetanse, fleksibilitet i organisering og behov for fysisk infrastruktur.

Lokalt næringsliv vil også merke endringer i alderssammensetningen, da det påvirker forutsetningene for rekruttering av arbeidskraft med relevant kompetanse¹⁶. I kapittel 1.3 vises det til flere kjennetrekke ved attraktive lokalsamfunn. Disse er bl.a. tilgang på arbeid, kultur- og fritidstilbud og at samfunnet er åpent og inkluderende. Aldersfordeling er ikke eksplisitt nevnt blant disse, men sannsynligvis vil en vital alderssammensetning være en forutsetning flere av trekkene. Tabell 4 viser endringen i alderssammensetningen i distriktsområdene for perioden 2016-2022. Tabellen viser at det generelt har vært en økning i antall eldre, og nedgang i antall barn og unge voksne. Oversikten viser variasjoner mellom de ulike områdene, med en kraftigere økning i aldersgruppen 65 år og over i Jøvik-Lakselvdalen og Sjursnes-Breivikeidet enn ellers. I områder som Ramfjord-Andersdal og Bakkejord-Vikran er det mindre endringer i alderssammensetningen.

¹⁶ Meld. St. 13 (2012-2013). «Ta heile Norge i bruk.» Kommunal- og regionaldepartementet.

Tabell 4: Endring i alderssammensetningen i distriktsområdene, 2016-2022.

Aldersgrupper	Jøvik- Lakselvdalen (1)	Sjursnes-Breivikeidet (2)	Ramfjord-Andersdal (3)	Oldervik-Tønsvik (4)	Bakkejord-Vikran (5)	Sommarøy-Kattfjord (6)	Ersfjordbotn-Tromvik (7)	Kvaløya nord- Ringvassøy/ Rebbenesøy (8)
0-12 år	-2,1 %	-4,1 %	+2,2 %	-0,4 %	-1,4 %	-0,1 %	-7,7 %	-2,6 %
13-19 år	-3,0 %	+1,9 %	+1,0 %	-1,3 %	+0,5 %	-4,6 %	+0,6 %	+0,3 %
20-34 år	-0,8 %	-3,1 %	+0,2 %	+0,6 %	-1,8 %	+0,2 %	-1,3 %	-3,9 %
35-64 år	-5,5 %	-4,1 %	+1,7 %	-3,4 %	-1,5 %	+1,7 %	+1,5 %	+4,1 %
65+ år	+11,4 %	+9,2 %	+2,7 %	+4,5 %	+4,3 %	+2,8 %	+6,9 %	+2,0 %

Lite spredning i alderssammensetningen kan medføre økt demografisk sårbarhet i områdene. Årsaken kan være rekrutteringssvikt i yngre aldersgrupper, flyttetap av unge voksne eller også som følge av nedgang i barnekullstørrelsene – og gjerne en kombinasjon av disse faktorene. Områder med mange eldre, vil få en forsterkende effekt ettersom den store etterkrigs generasjonen eldes. Jøvik utviklingslagsområde er et område med mange i de eldste aldersgruppene, mens Ersfjordbotn er eksempel på et mer bynært område med langt flere i yrkesaktiv alder.

Utfordringene med befolkningsnedgang har vært størst siden 2001 i Ullsfjordområdet ved områdene Jøvik-Lakselvdalen og Sjursnes-Breivikeidet. Fra 2012 har også området Sommarøy-Kattfjord hatt befolkningsnedgang. Befolkningsveksten har vært størst i områder som ligger nært bysentrum. I noen områder har det bare i enkelte deler vært vekst, som f.eks. i Tønsvik og Ersfjordbotn¹⁷.

2.2. Tettsteder og distriktssenter

I tillegg til utviklingstrekkene innenfor befolknings- og alderssammensetting, er det to andre faktorer som også kan anvendes for å vise en status for distriktsområdene. Dette er (1) Statistisk Sentralbyrå (SSB) sin definisjon av tettsted¹⁸, og (2) kartleggingen av distriktssenter i forslag til kommuneplanens arealdel. Ifølge SSB sin definisjon på tettsted, har Tromsø kommune fire tettsteder innenfor det som her regnes som distriktsområdene:

¹⁷ Kunnskapsgrunnlaget til distriktsmeldingen viser befolkningsendringer for hvert utviklingslagsområde (kap. 4.3).

¹⁸ «En hussamling skal registreres som tettsted dersom det bor minst 200 personer der. Avstanden mellom husene skal normalt ikke overstige 50 meter» (SSB, 2016: «Tettsteders befolkning og areal»).

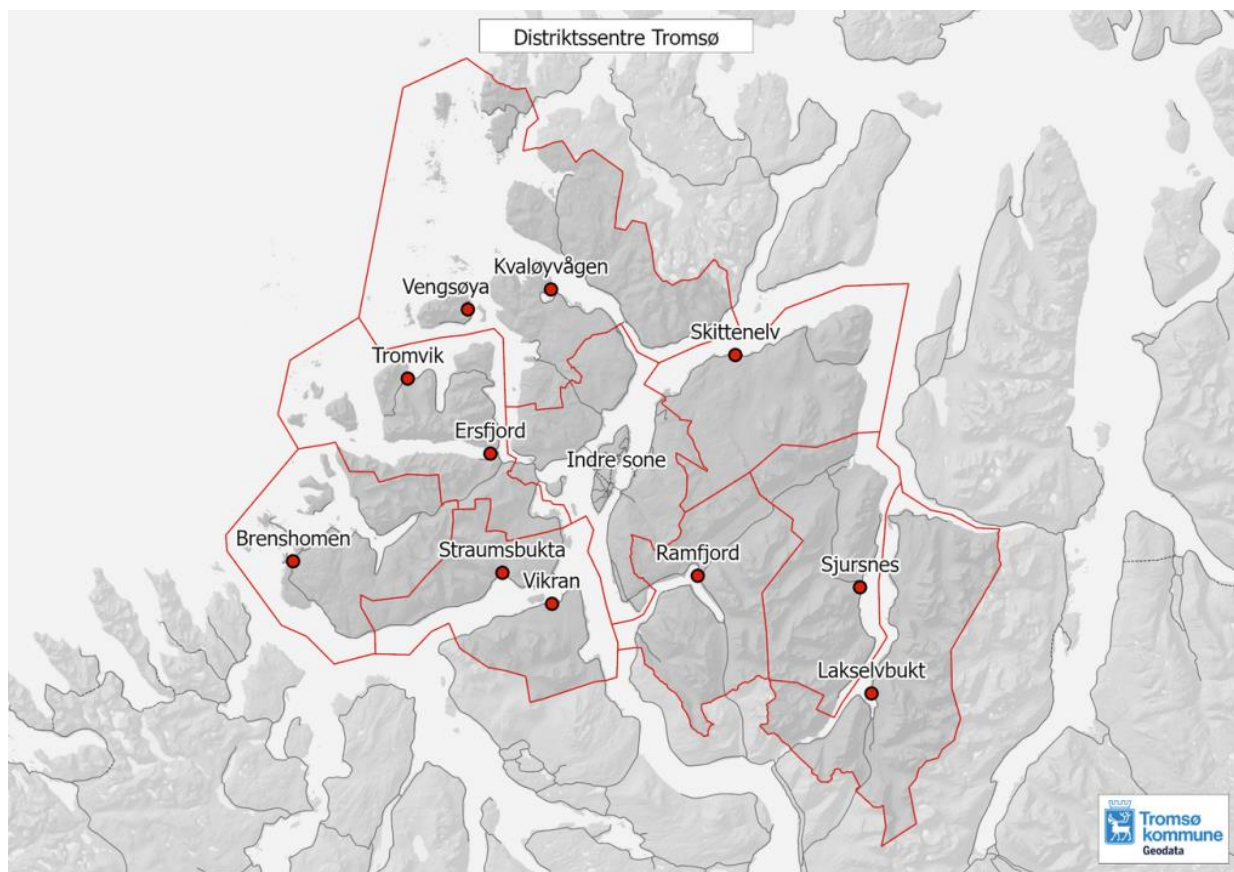
- Fagernes (280 innbyggere) i Ramfjord-Andersdal.
- Kjosens/Tønsvik (370 innbyggere) i Oldervik-Tønsvik.
- Sommarøy (304 innbyggere) på Sommarøy/Kattfjord.
- Ersfjordbotn (490 innbyggere) i Ersfjordbotn-Tromvik.

De ulike distriktssentrene fra forslag til kommuneplanens arealdel med tilhørende service- og tjenestetilbud vises i Tabell 5. De blir også presentert i kapittel 4 for hvert distriktssentrumråde. Selv om det vil være avvik i service- og tjenestetilbud i de ulike distriktssentrene, gir de en indikasjon på lokalt tilbud i distriktssentrumrådene. For eksempel vil en butikk kunne gjøre det mer attraktivt å bo i området, mens skole og barnehage vil kunne gjøre området mer attraktivt for barnefamilier. Figur 6 viser geografisk plassering for de ulike distriktssentrene.

Tabell 5: Oversikt over distriktssentre med service- og tjenestetilbud.

Distriktssentrumråde	Område	Skole	Barnehage	Offentlig vannverk	Offentlig avløpsanlegg	Omsorgsboliger	Fiskeri	Butikk
Lakselvbukt	Jøvik-Lakselvdalen	x	x	x	x	x		x
Sjursnes	Sjursnes-Breivikeidet	x		x	x	x		
Ramfjord	Ramfjord-Andersdal	x	x	x	x			
Skittenelv	Oldervik-Tønsvik	x	x	x	x			
Straumbukta	Bakkejord-Vikran	x	x	x	x			
Vikran	Bakkejord-Vikran	x	x	x	x			
Sommarøy/Brensholmen	Sommarøy-Kattfjord	x	x	x	x	x	x	x
Ersfjord	Ersfjordbotn-Tromvik	x		x	x			
Tromvik	Ersfjordbotn-Tromvik			x			x	
Vengsøy	Kvaløya nord-Ringvassøy/Rebbernesøy	x		x			x	x
Kvaløyvågen	Kvaløya nord-Ringvassøy/Rebbernesøy			x	x		x	x

Oversikten viser at alle distriktssentrumrådene har ett eller to distriktssentre. Felles for alle er tilgang på skole, offentlig vannverk og offentlig avløpsanlegg innenfor distriktssentrumrådet. Områdene Ramfjord-Andersdal, Oldervik-Tønsvik, Bakkejord-Vikran og Sommarøy-Kattfjord har barnehage, mens Jøvik-Lakselvdalen, Sjursnes-Breivikeidet og Sommarøy-Kattfjord har omsorgsboliger. Dette sier noe om tilgang på kommunale tjenester i områdene. I tillegg har tre av områdene (Jøvik-Lakselvdalen, Sommarøy-Kattfjord og Kvaløya nord-Ringvassøy/Rebbernesøy) dagligvarebutikk, noe som kan antas å bidra positivt som sosial arena og beredskapsmessig i de aktuelle områdene.

Figur 6: Inndeling av distriktssentre med distriktssentre (forslag til kommuneplanens arealdel 2023-2024).

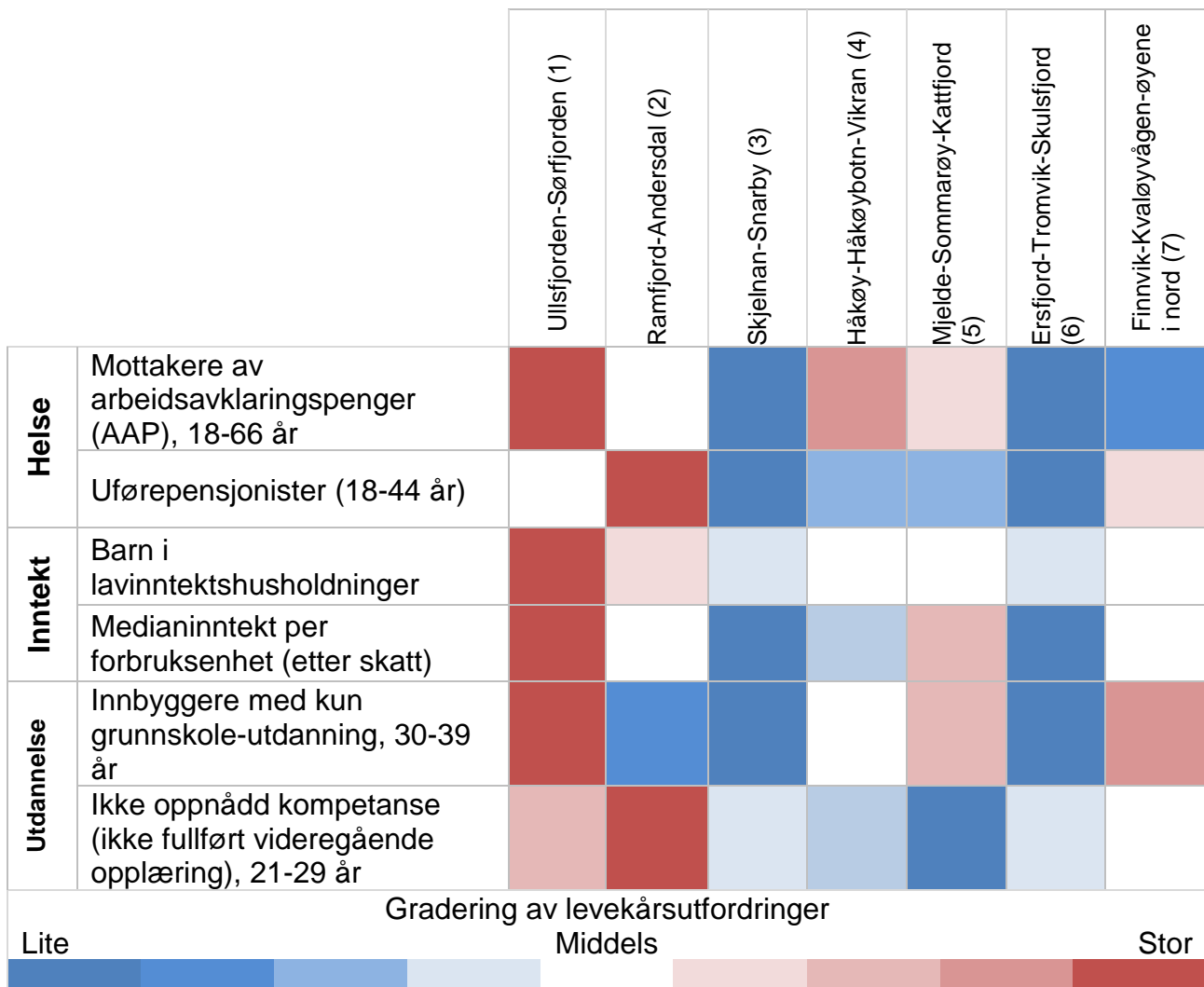

Bilde 1: Ramfjorden, Gunn E. Jakobsen

2.3. Levekår

Levekårsundersøkelsen fra 2019 viser geografiske ulikheter i levekår innenfor de syv aktuelle levekårsssonene (Tabell 6). Tabell 1 på side 4 viser hvilke distriktsområder som tilfaller de ulike levekårsssonene. Oversikten viser at det er ulikheter mellom de ulike distriktene i levekår. Mens enkelte områder som Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord har lite utfordringer, er det større utfordringer i områder som Ullsfjorden-Sørfjorden. Dette tyder på at områder som opplever økning i befolkningstall og har god spredning i alderssammensetningen, har noe mindre levekårsutfordringer enn områder som har befolkningsnedgang.

Tabell 6: Sammenstilling av levekårsdata som «lappeteppe».

Lappeteppet med levekårsutfordringer gir indikasjoner på lokale forhold. Man bør imidlertid være varsom med å trekke slutninger kun fra et slikt grunnlag. For eksempel vil en indikator for lavt utdanningsnivå isolert sett kunne anses som negativt. Hvis dette derimot ses i sammenheng med en høy andel eldre, vil det kunne være mer naturlig siden utdanningsnivå og krav til utdanning har endret seg over tid og med generasjoner.

2.4. Helse

Tromsøundersøkelsen¹⁹ viser at det store flertallet voksne i Tromsø²⁰ er godt fornøyd med egen helse. Venner og familie vektlegges og lett til moderat aktiv fritid samt mediebruk mv. preger hverdagen. Flertallet opplever god fysisk og psykisk helse, og de aller fleste bruker fastlegetjenesten ved behov. I forhold til distriktene gis det følgende oppsummering i rapporten:

«Resultatene viser forskjeller mellom sentrumsnære soner og distriktssoner. Til forskjell fra sentrumsnære soner er det i distriktssoner en tendens til høyere andel deltakere under 67 år med lavere utdanning (>30 % med grunnskole som høyeste utdanningsnivå: Ramfjord-Andersdal-Ullsfjord-Sørfjord, Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Finnvik-Kvaløyvågen-Øyene nord, Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord), fedme (>30 % med fedme: Ramfjord-Andersdal-Ullsfjord-Sørfjord, Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord, Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Finnvik-Kvaløyvågen-Øyene nord), dårligere selvopplevd helse (<65 % med meget god eller god selvopplevd helse: Ersfjord-Tromvik-Skulsfjord, Ramfjord-Andersdal-Ullsfjord-Sørfjord, Håkøya-Håkøybotn-Vikran, Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Skjelnan-Snarby) og høyere andel røykere (>20 % røykere: Mjelde-Sommarøy-Kattfjord, Ramfjord-Andersdal-Ullsfjord-Sørfjord, Kaldsletta-Sandvika).» (UiT, 2019:53).

Siden det fremkommer ulikhet i helse mellom sentrum og distrikt må det, i likhet med kunnskap om levestandardfaktorer, brukes som bakgrunn for vurdering av tjenesteutforming og lokalsamfunnsutvikling.

Bilde 2: Joe Waddell, Pexels

¹⁹ Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitetet (2019): «Folkehelse rapport: Den sjuende Tromsøundersøkelsen 2015-16.»

²⁰ Jf. kartillustrasjon i kunnskapsgrunnlaget, kapittel 6.

3. Muligheter og begrensninger for distriktsområdene

I kartleggingen av distriktsområdene har det fremkommet noen felles muligheter og begrensninger for fremtidig utvikling. Disse delt inn i de tre bærekraftsdimensjonene som ligger til grunn for kommuneplanens samfunnsdel. I kapittel 4 blir det presentert et lignende bilde for hvert enkelt område.

3.1. Sosial bærekraft

1. Et økende antall eldre med bistandsbehov i distriktene medfører at kommunen må tenke nytt i utformingen av tjenester. Det vil bli økt behov for tilpassede boliger, tilgjengelige møteplasser mm. Flere områder opplever utflytting av barnefamilier.
2. Bolig er sentralt for bosetting og fremheves av utviklingslagene. Byggekostnadene kan gjerne være høyere enn boligverdien i distriktene²¹. Lavere verdiøkning på bolig enn i sentrumsnæreområder kan påvirke motivasjonen for å bosette seg i distriktene. I forslag til kommuneplanens arealdel ønskes det å legge til rette for spredt boligbygging i distriktet, og det er foreslått forenkling i byggesaksbehandlingen.
3. Noen distriktsområder har stagnasjon eller nedgang i folketallet.
4. Mobil- og bredbåndsdekning er en sentral del av den digitale infrastrukturen i samfunnet. Utviklingslagene er opptatt av god dekning i hele kommunen.
5. Demografiendringer krever at vi utvikler nye måter å arbeide på som også passer distriktene. Kostnadseffektiv tjenesteyting krever samskaping og utvikling av nye samarbeidsmetoder.
6. Mange distriktsområder har få fritidstilbud for barn og unge sammenlignet med bynære områder²². Tromsø kommunestyre har vedtatt at barn og unge skal oppleve likeverdige og tilgjengelige fritidstilbud uavhengig av hvilken bydel eller distrikt de bor i²³.
7. Trygghet knyttet til gående og sykkel både til/fra skole og fritid er viktig. Dårlig fremkommelighet og rasutsatte veier medfører risiko for liv og helse. Eksempelvis hvis hjemmetjenesten, redningstjenesten og andre viktige funksjoner ikke kommer seg frem.

---

²¹ Husbankens forskrift gir etter formålsparagrafen (§ 1-2) åpning for at lån fra Husbanken også skal bidra til finansiering av boliger i distriktene.

²² Tromsø kommune har satt av kr 500.000 som fordeles etter søknad til fritidsaktiviteter. Jf. formannskapssak 106, 29.6.2021.

²³ Vedtatt formulering i Strategisk oppvekstplan fra kommunestyresak 99, 19.6.2019.

8. Utviklingslagene ønsker økt involvering i planer, vedtak og initiativer fra kommunen.
9. Butikk, kafe, skoler, idrettsarenaer m.v. er viktig som sosiale møteplasser.
10. Noen områder har høyt frafall fra videregående skole, og noen områder har en høyere andel helse- og levekårsutfordringer

3.2. Klima- og miljømessig bærekraft

11. Vekst i reiselivet kan medføre økt bruk av naturen og allmenninger. Det er nødvendig med god besøksforvaltning og lokale infrastrukturtiltak som toaletter, utfartsparkering og renovasjon²⁴.
12. Det er færre valgmuligheter for miljøvennlig transport i distriktene på grunn av avstander og hyppighet i kollektivtransporten.²⁵ Det er spesielt utfordrende for unge uten førerkort. Transport-kostnadene til/fra Tromsø sentrum har økt med bompenger, noe som kan være begrensende for mobiliteten.
13. Det er ønskelig med mer pendlerparkering i kommunen, for å gjøre det enklere å pendle mellom distrikt og sentrum.

3.3. Økonomisk bærekraft

14. Arbeidsplasser er viktig for å opprettholde bosetting og minke transportbehov til sentrum. Næringer som fiskeri, reiseliv og tjenesteyting fremheves spesielt i distriktsområdene.
15. Tilstrekkelig infrastruktur er essensielt for lokalt næringsliv. Dette gjelder spesielt veg- og havneinfrastruktur.
16. Distriktene er positiv til utviklingen i reiselivet, men det må skje i tett samarbeid mellom lokale innbyggere, næringsaktører og offentlig forvaltning.
17. Primærnæringene er viktig for verdiskapingen i kommunen. Det er imidlertid utfordrende å etablere og drive i disse næringene. Utfordringer med rekruttering blant unge fiskere og bønder fremheves spesielt.
18. Produksjonsbedrifter og fiskerinæringen er avhengige av tilstrekkelig infrastruktur for å få varer transportert ut av regionen sikkert og effektivt.
19. Skole og barnehage har betydning for hvorvidt barnefamilier velger å bosette seg i et område.

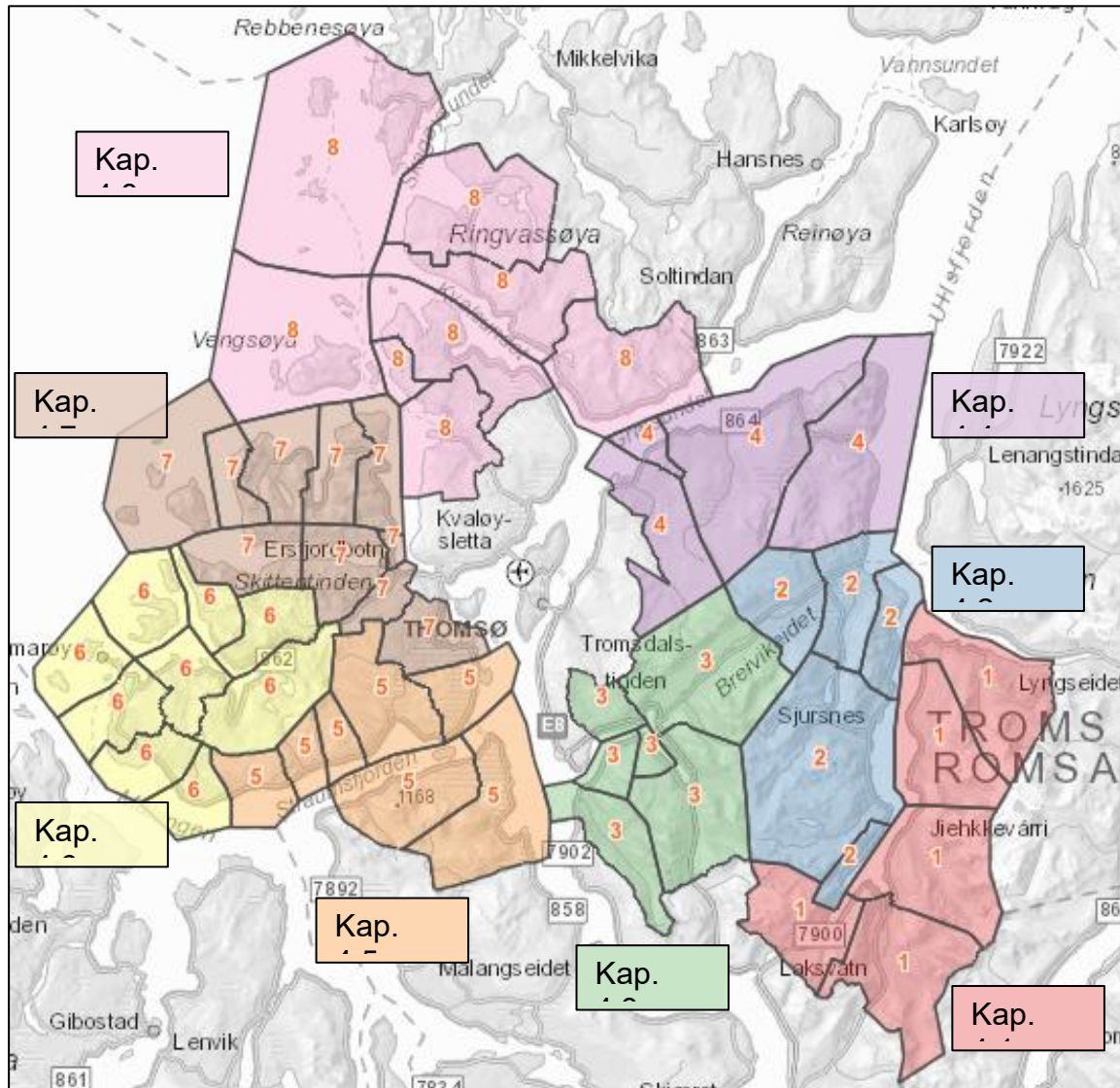
²⁴ Vedtatt formulering i Reiselivsstrategien fra kommunestyresak 102, 19.6.2019.

²⁵ Eldrerådet har i sak 17 i møte 4.4.2022 hatt oppe sak om bussforbindelse i distriktene.

4. Muligheter og begrensninger for enkeltområdene

I dette kapitlet vil det presenteres individuelle muligheter og begrensninger ved hvert av distriktsområdene. Figur 7 viser de ulike distriktsområdene og hvilket kapittel de gjennomgår i.

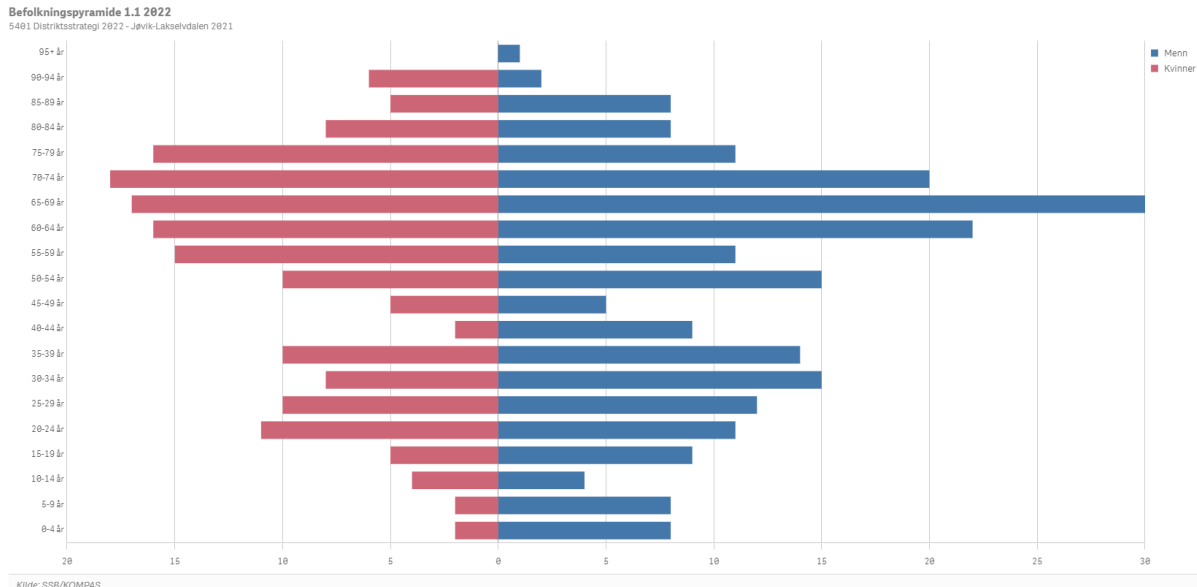
Figur 7: Kart over distriktsområder med kapitellinnføring.

4.1. Jøvik-Lakselvdalen

Lakselvbukt er distriktssenter med servicefunksjoner som skole, bibliotek, bo- og servicesenter og butikk. Det gamle skolebygget på Olderbakken er i aktiv bruk som bygdehus med flere faste aktiviteter. Det er ni aktive gårdsbruk i området, med forholdsvis unge driftere.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 393 personer i området, en nedgang på 56 personer fra 2011 ($\div 12,5\%$). Befolkningspyramiden under viser at det er en svært alderstung befolkning i dette området. Hele 48 % av befolkningen er 60+ år.

Figur 8: Befolkningspyramide Jøvik-Lakselvdalen.

Delområdet Jøvik er det distriktsområdet med flest innbyggere i de eldste aldersgruppene 65 år og over (62 %) og har få unge innbyggere i alderen 0-24 år. Her bor det også en større andel menn (56 %) enn kvinner (44 %).

I delområdet Lakselvbukt er en stor andel av innbyggerne mellom 35-64 år (37 %), etterfulgt av 65+ år (32 %).

Levekår

Blant levekårssonene var det her den høyeste andelen av voksne²⁶ med lav utdanning bodde – 43,8% (2017). Området hadde også høyest frafallsprosent²⁷ i videregående opplæring – 47% i 2017.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Over 30 % av befolkningen har fedme.
- 39,5 % av befolkningen bor alene.
- 18,9 % av barn mellom 0-17 år vokser opp i husholdninger med enslige foreldre.

²⁶ Målt ut fra befolkningen i aldersgruppen 30-39 år.

²⁷ Målt ut fra befolkning 21-29 år som hadde begynt i videregående opplæring ved inngangen av 2017 uten å fullføre i løpet av fem år

- Høyest andel lavinntektshusholdninger (EU60) og lavest medianinntekt, sammenlignet med de andre levekårssonene.

Bilde 3: Fra Sørfjorden mot Goverdalen, Bo Eide.

Areal og beredskap

Fylkesvei 7900 inn til Olderbakken og Jøvik går forbi den rasutsatte Holmbuktura, og som kartet (Figur 9 **Feil! Fant ikke referanseilden.**) viser går Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) aktsomhetsområde for snø- og steinskred over. Dette beskrives som en utfordring for utvikling av området.

Figur 9: Kart over Holmbuktura.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Jøvik-Lakselvdalen inngår i området som omtales i samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Tromsø kommune.
2. Kultur-, idretts- og friluftsutvalget vedtok i møte 4. mars 2022 i sak 9 et utviklingsprosjekt i Ullsfjorden.²⁸
3. Områdets demografiske særtrekk viser en aldrende befolkning hvor høyest andel av innbyggerne er 50 år og eldre. Bo- og servicesentret i Lakselvbukt er en base for eldreomsorgen.
4. Det har vært nedgang i folketallet i området.
5. Lakselvbukt er et senter i området med flere samfunnsfunksjoner.

Klima- og miljømessig bærekraft:

6. Med forventning om klimaendringer som kan gi mer nedbør og variasjoner i værforhold må oppmerksomheten om rasutsatte områder økes. Det gjelder spesielt Holmbuktura. Deler av området har sårbar infrastruktur som påvirker mobilitet og tilgjengelighet.

Økonomisk bærekraft:

7. Næringsutvikling er viktig for området for å øke inntektspotensialet for befolkningen. Jf. Kunnskapsgrunnlagets kapittel 5. Levekår. Området har fordelen av å være innenfor Sametingets virkeområde for tilskudd til næringsutvikling (STN-området).²⁹

Bilde 4: Ordfører Gunnar Wilhelmsen og sametingspresident Aili Keskitalo undertegnet samarbeidsavtalen mellom Tromsø kommune og Sametinget, 18. juni 2021

²⁸ Vedtak i Handlingsplan for samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Tromsø kommune 2022-2025, tiltak nr. 1. Tildeling på kr 350 000 i 2024 og 2025 betinger videreføring av midler i kommunens handlingsplan.

²⁹ Se kunnskapsgrunnlagets kapittel 9.1 Sametingets tilskuddsområde i Tromsø.

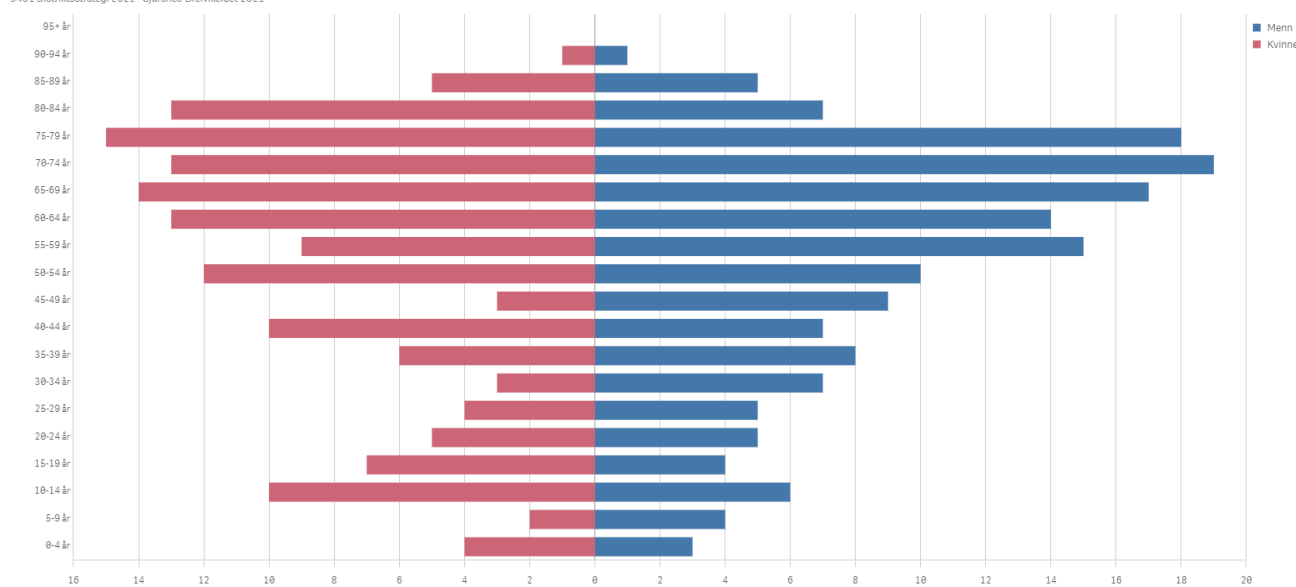
4.2. Sjursnes – Breivikeidet

Sjursnes er distriktsområde med flere servicefunksjoner som skole, bo- og servicesenter, kirke og butikk. Det er tre aktive gårdsdrifter i området, med flere områder der det høstes jorder selv om det ikke er husdyrhold som f.eks. på Breivikeidet. Breivikeidet har privateid kulturbygg og områder som er i aktiv bruk til idrett og friluftsliv (golf kombinert med reiseliv – hundekjøring). Breivikeidet er et trafikknutepunkt med fergeforbindelsen til Lyngen kommune.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 313 personer i området, en nedgang på 44 personer fra 2011 (÷12,3 %). Befolkningspyramiden viser en svært alderstung befolkning. Halvparten av befolkningen er 60+ år.

Befolkningspyramide 1.1 2022
5481 Distriktsstrategi 2022 - Sjursnes-Breivikeidet 2021

Kilde: SSB/KOMPAS

Figur 10: Befolkningspyramide Sjursnes-Breivikeidet.

I delområdet Breivikeidet er en stor andel av befolkningen i aldersgruppen 35-64 år (39 %). Det er få ungdommer i alderen 13-19 år (5 %). På Sjursnes er nesten 45 % av befolkningen 65+ år. Det er lav andel barn i alderen 0-12 år i delområdet (8 %).

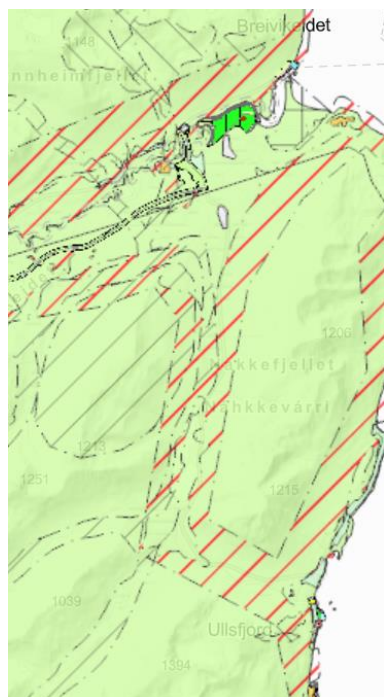
Bilde 5: Langdalstind med utsikt mot Breivikeidet, Bo Eide.

Levekår

Folkehelseutfordringene omtalt for Jøvik-Lakselvdalen (kap. 4.1) gjelder også dette området.

Areal og beredskap

Også i dette området er det utfordringer knyttet til samfunnssikkerhet. I kommuneplanens arealdel er mye av veiforbindelsen i området innenfor «faresone ras og skredfare» (Figur 11). På Breivikeidet er det i tillegg leirgrunn som gir utfordringer. Disse forholdene utgjør en fare og er en utfordring for videre utvikling av områdene.

Figur 11: Faresone ras og skredfare ved Breivikeidet.

Særtrekk ved området

Området inngår, sammen med Jøvik-Lakselvdalen, i Sametingets tilskuddsområde.

Sosial bærekraft:

1. Sjursnes -Breivikeidet inngår i området som omtales i samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Tromsø kommune, jf. punkt 1 i kapittel 5.2 i samarbeidsavtalen.
2. Områdets demografiske særtrekk viser høy befolkningsnedgang og en sterkt aldrende befolkning. Bo- og servicesentret på Sjursnes er en base for eldreomsorgen.
3. Det er mange enslige forsørgere og mange med lav inntekt som bor i området

Klima- og miljømessig bærekraft:

4. Med forventning om klimaendringer som kan gi mer nedbør og variasjoner i værforhold må oppmerksomheten om rasutsatte områder økes. Det gjelder både snøras og områder med fare for leirskred.
5. Det er større sammenhengende områder av særlig høy kvalitet i kystsonen. Dette gjelder området som strekker seg fra Ullsfjorden sør for Skeivåg og inn til og med Sørfjorden. Dette området er også en del av Havforskningsinstituttets økosystem-overvåking. Breivikelva er et vernet og lakseførende vassdrag. Det er også verneområde på Breivikeidet. Tromsø kommune har ikke avsatt arealer til akvakultur eller åpnet for større tekniske inngrep i sjø i denne kystsonen, jf. Kystsoneplanen for Tromsøregionen 2022-2032³⁰.

Økonomisk bærekraft:

6. Sjursnes - Breivikeidet har storslåtte fjellområder og er et trafikknutepunkt (ferge) til Lyngsalpene. Det er potensial til å bli økt turisme i området. God stedsforvaltning ved tilrettelegging for reiselivsaktiviteter er viktig.
7. Et godt og sikkert veinett er sentralt for både befolkning- og næringslivsutvikling. Tromsø kommunestyre har fokus på igangsetting av Ullfjordforbindelsen³¹.
8. Det er behov for å opprettholde og styrke bosettingen av yngre personer for å få en mer variert befolkningssammensetning. Støtte til nærbutikken oppleves viktig, både for trivsel og beredskap

---

³⁰ Kystsoneplanen for Tromsøregionen 2022-2032 har vært på høring med høringsfrist 18.2.2022.

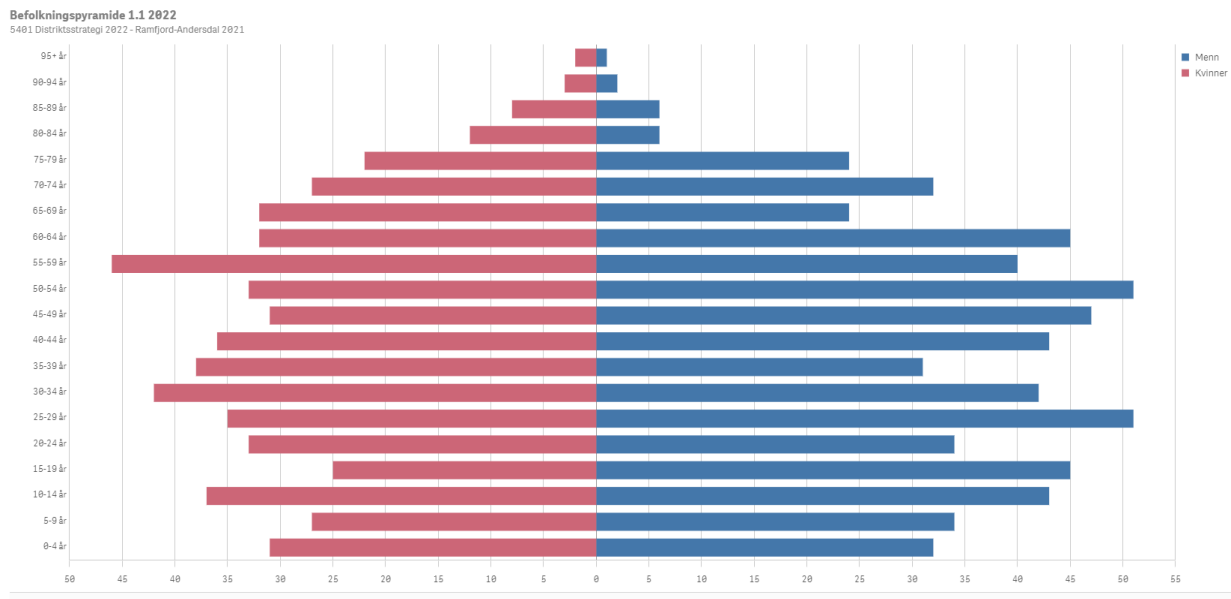
³¹ Jf. Regional plan for fylkesvei 19 Ullfjordforbindelsen, vedtatt i fylkestinget 15.3.2019.

4.3. Ramfjord - Andersdal

Ramfjord er distriktssenter med servicefunksjoner som kombinert skole, privat barnehage, kafé, grendehus og privat fritidsklubb. Fagernes er av SSB definert som tettsted. Minken næringspark har samlet mange store og små bedrifter, med kapasitet for flere. EISCAT³² sitt radaranlegg på Ramfjordmoen gir viktig utgangspunkt for forskning. Det er syv aktive gårdsdrifter i området.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 1 185 personer i området, en økning på åtte personer siden 2011 (+ 0,7 %). I både Ramfjord og Andersdal er en stor andel av befolkningen mellom 35-64 år. Befolkningspyramiden viser en forholdsvis jevn aldersspredning, med få i de aller eldste aldersgruppene. Andelen 60+ år utgjør kun 24 %.

Figur 12: Befolkningspyramide Ramfjord-Andersdal.

Levekår

I dette området har flere høy utdanning enn lav utdanning: 16,5 % av befolkningen har utdanning på grunnskolenivå, mens 32,3 % har universitets- eller høyskoleutdanning. Blant alle distriktsområdene er det likevel dette som har høyest frafallsprosent fra videregående skole. Hele 55,2 % av alle mellom 21-29 år som hadde begynt i videregående opplæring ved inngangen av 2017, hadde ikke fullført i løpet av fem år.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Mindre enn 65 % opplever å ha god eller meget god helse.
- Ca. 25 % røyker daglig.
- Mer enn 30 % av befolkningen har fedme.
- 27,4 % av befolkningen bor alene.
- 17,3 % av barn mellom 0-17 år vokser opp i husholdninger med enslige foreldre.

³² EISCAT - European Incoherent SCAT'ter drives av en vitenskapelig organisasjon, som eies av forskningsråd og institutter i syv medlemsland.

Bilde 6: Gode veier er grunnleggende både for næringslivet og for trygg ferdsel for befolkningen, Gunn E. Jakobsen.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Det er høy andel aleneboende og enslige forsørgere i området.
2. Barn og unge trenger gode tilbud i hele området, slik at det også kommer Andersdal og Kristofferjord til gode.

Klima og miljømessig bærekraft:

3. Det er et godt hovedveinett i deler av området, men utfordringer med stor trafikk og dårlig kvalitet på tilførselsveier.
4. Deler av området er rasutsatt som Isbergan mot Andersdalen, og det finnes en del leirgrunn i området rund Ramfjord.

Økonomisk bærekraft

5. Omlegging av innfartsveien til Tromsø blir en stor samfunnsinvestering. Tromsø kommunestyre har arbeidet for at en realisering av E8 Sørbotn-Laukslett³³ blir et løft for hele området, også langs den gamle delen av E8, med nye muligheter for både bosetting- og næringsutvikling.
6. Minken næringspark er et viktig tilskudd til lokale arbeidsplasser og det er ferdig asfalterte områder som er klare til økt aktivitet.

---

³³ Jf. Nasjonal transportplan (NTP), Meld. St 20 (2020-2022)

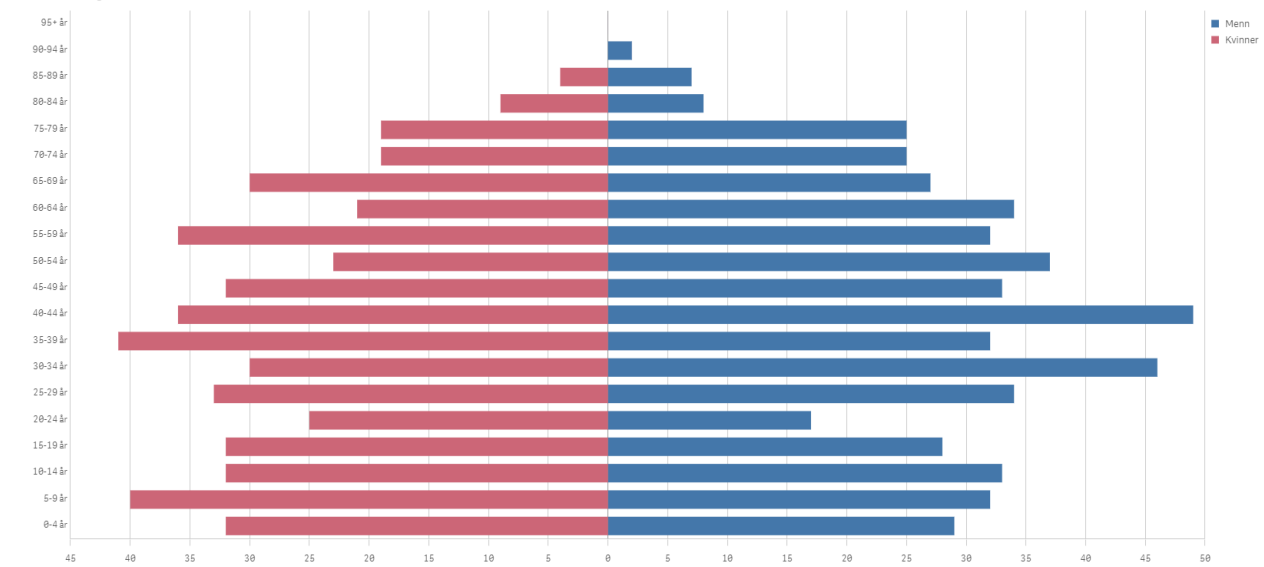
4.4. Oldervik - Tønsvik

Skittenelv er distriktssenter med servicefunksjoner som skole og barnehage. Kjosens/Tønsvik er av SSB definert som tettsted. Det er varierte næringsaktiviteter i området med anlegg for reiseliv, fiskeoppdrett, fiskerihavn mv. Det er fem aktive gårdsdrifter i området.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 1 024 personer i området, en økning på 520 personer siden 2011 (+103,2 %). Økningen skyldes i stor grad boligbygging i Tønsvik-området. I området er en stor andel av befolkningen i aldersgruppa 35-64 år (34 % i Oldervik og 40 % i Tønsvik). Området har den laveste andelen 60+ år av alle distriktsområdene, med kun 22,5 %.

Befolkningspyramide 1.1.2022
5401 Distriktsstrategi 2022 - Oldervik-Tønsvik 2021

Kilde: SSB/KOMPAS

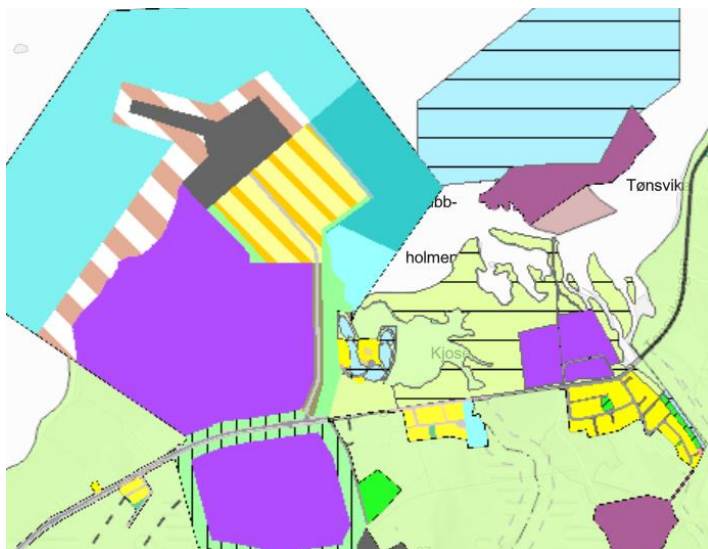
Figur 13: Befolkningspyramide Oldervik-Tønsvik.

I delområdet Oldervik er 43 % av befolkningen kvinner og 57 % menn. I Skittenelv (Tønsvik) er det en jevn fordeling mellom kjønnene.

Levekår

Den geografiske inndelingen av distriktsområdene, gjør at Oldervik – Tønsvik faller inn under to levekårszoner (ref. Tabell 1). Størsteparten av området er innenfor levekårszonen Skjelnan – Snarby, men det er også delvis overlapp med Ullsfjord – Sørfjorden. Til forskjell fra levekårszonen Ullsfjord – Sørfjorden, er det på Skjelnan – Snarby (omfatter Tønsvik og Skittenelv) flere med høyt utdanningsnivå: 20,4 % har utdanning på grunnskolenivå, mens 38,5 % har universitets- eller høgskoleutdanning. Det er imidlertid nest høyest frafallsprosent fra videregående skole: 47,4 % av personer 21-29 år som var under videregående opplæring i 2017, hadde ikke fullført i løpet av fem år. Sammenlignet med levekårszonen Ullsfjord-Sørfjord er det høyere medianinntekt, og svært få lavinntektshusholdninger området (4-6,9 % under EU60).

Figur 14: Potensiale for økt næringsvirksomhet ved Grøtsund havn (Tønsnes).

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Deler av området har kort pendlingsavstand til sentrum, og det er også der det er befolkningsvekst.
2. Området rundt Oldervik er rasutsatt. Det er også et rasutsatt område rundt Åslandet på strekningen Tønsvik-Vågnes.

Klima- og miljømessig bærekraft:

3. Det er viktig bynært landbruk i området Movika-Skittenelv.
4. Nærhet til bysentrum gjør området interessant for pendlere.

Økonomisk bærekraft:

5. Det er et godt tilrettelagt område for næringsutvikling på Grøtsund havn. Tromsø kommune ønsker dialog med fylket om utbedring av fylkesveien, både med hensyn til trafikkbelastning og trafikksikkerhet.
6. Tromsø kommune gir økonomisk støtte til oppgradering av allmeningskaia i Oldervik.

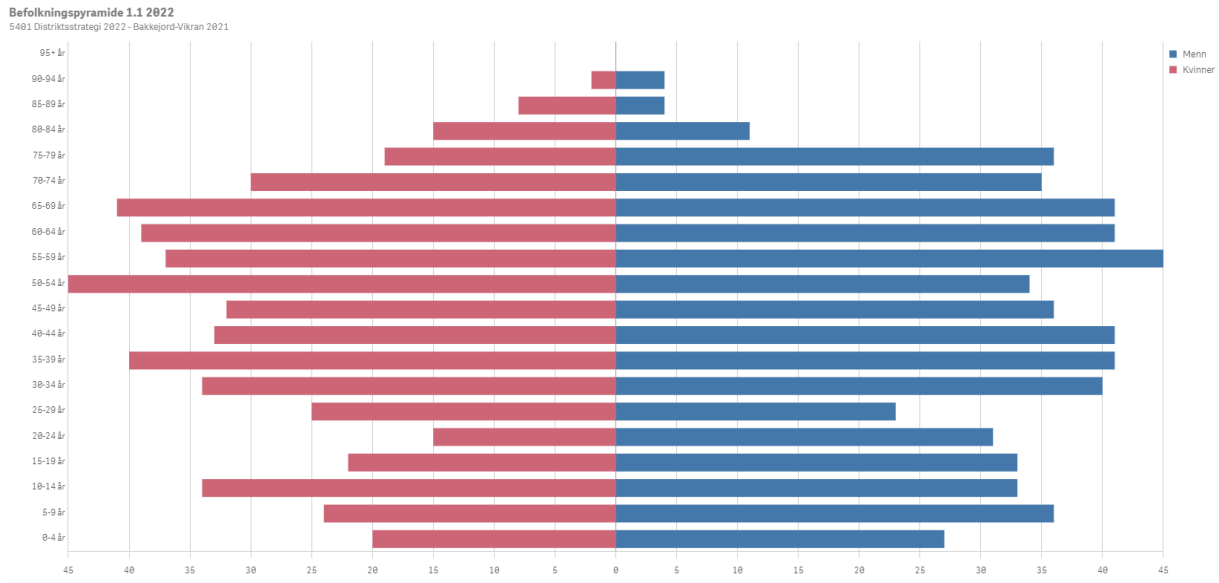
Bilde 7: Tønsvikdalen, Trond H. Johansen.

4.5. Bakkejord – Vikran

Straumbukta og Vikran er distriktssentre med servicefunksjoner som skole og barnehage begge steder. Vikran skole har kun barnetrinnet. Området deles av Ryatunnelen. Det er mange reiselivsaktører både innen fiske, hundekjøring og tradisjonsmat. Det er 17 aktive gårdsbruk i området.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 1 107 personer i området, en økning på 13 personer siden 2011 (+1,2 %). Det er en stor andel voksne i området. Andelen eldre 60+ år utgjør kun 29 %. Befolkningspyramiden under illustrerer dette.

Kilde: SSB/KOMPAS

Figur 15: Befolkningspyramide Bakkejord-Vikran.

På Vikran er 45 % av befolkningen kvinner, mens 55 % er menn. I resten av området er fordelingen 47 % kvinner og 53 % menn.

Levekår

Tromsundersøkelsen (2015-2016) viser at Vikran har nest lavest andel eldre over 65 år som andel av folketallet (13,8 %). Det er lite fraflytting i området og størst stabilitet i barnebosettingen blant alle distriktsområdene. 46,8 % av befolkningen har universitets- eller høyskoleutdanning, mens 20,9 % har grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Frafallsprosenten fra videregående utdanning er på 38,9 %.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Mindre enn 65 % opplever å ha meget god eller god helse.
- 10,2 % av barn mellom 0-17 år vokser opp i husholdninger med enslige foreldre.
- Ca. 25 % av befolkningen har fedme.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Området har en forholdsvis ung befolkning. Tromsø kommunes del av Malangshalvøya knyttes til bysentrum gjennom Ryatunnelen.

Klima- og miljømessig bærekraft:

2. Det er viktige landbruksområder i området.

Økonomisk bærekraft:

3. Fisketurisme, kystkultur og historie med helleristning er gode lokalsamfunnselementer. Hella er et viktig destinasjonspunkt som kommunen vil videreutvikle.
4. Kaia på Vikran har behov for utbedring for å kunne være et trafikknutepunkt ved bruk av hurtigbåt både til/fra sentrum og videre i regionen.

Bilde 8: Straumen gård i Straumbukta, Marit Hildung.

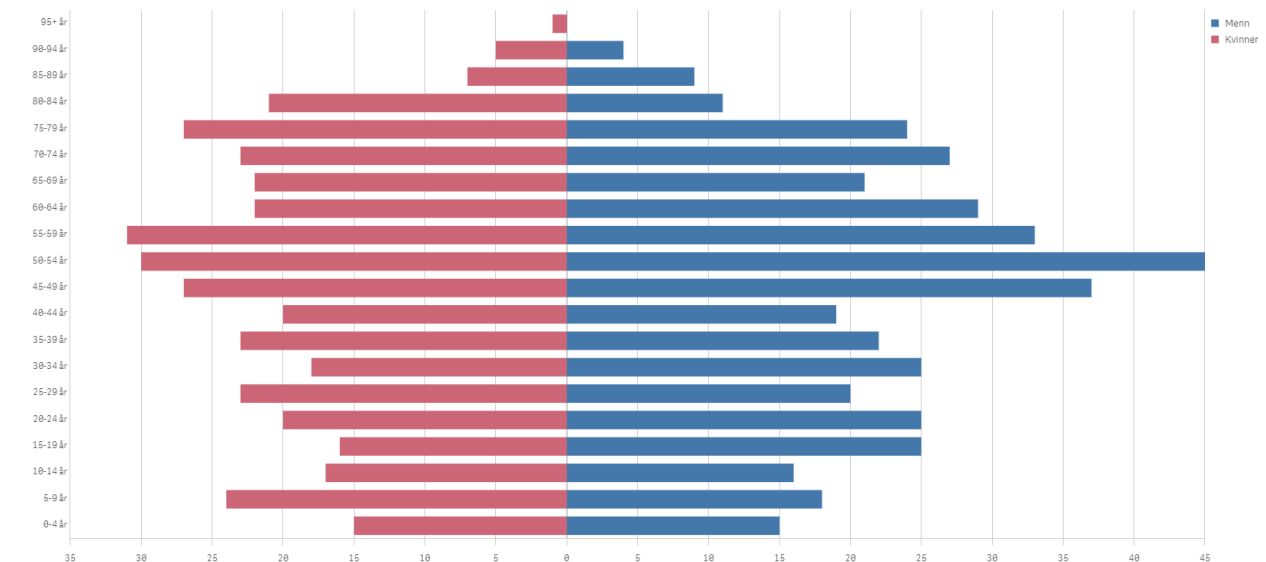
4.6. Sommarøy – Kattfjord

Brensholmen er distriktssenter med servicefunksjoner som ny kombinert skole, barnehage, bo- og servicesenter og butikk. Sommarøy er av SSB definert som tettsted. På Kattfjord skole er det elever på lave klassetrinn. Skolene ligger under en felles administrativ enhet; Hillesøyskolen. Området har også helsestasjon og ytterligere en butikk på Sommarøy. Det er et aktivt næringsområde med bedrifter både innen turisme (hotell og opplevelser), fiskerirettede aktiviteter, maskin/verksted, mm. Kultur- og organisasjonslivet har flere lag og foreninger og det er et populært utfartsområde.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 819 personer i området, en nedgang på 56 personer fra 2011 ($\div 10,3\%$). Befolkningspyramiden illustrerer befolkningens alders- og kjønnsfordeling i området. Det er en høy andel voksne mellom 45 og 59 år (25 %), mens andelen 60 + år er 31 %.

Befolkningspyramide 1.1.2022
5401 Distriktstrategi 2022 - Sommarøy-Kattfjord 2021

Kilde: SSB/KOMPAS

Figur 16: Befolkningspyramide Sommarøy-Kattfjord.

I Kattfjord er 46 % av befolkningen kvinner, mens 54 % er menn. På Sommarøy/Brensholmen er det 49 % kvinner og 51 % menn.

Levekår

Blant befolkningen er det noen flere med lav utdanning enn høy utdanning: 29,2 % har grunnskole som høyeste fullførte utdanningsnivå, mens 26,5 % har universitets- eller høyskoleutdanning. Frafallsprosenten i videregående skole er på 32,6 %.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Mindre enn 65 % opplever å ha meget god eller god helse.
- 6,2 % av befolkningen er ikke-vestlige innvandrere (nest høyest blant områdene).
- Ca. 25 % røyker daglig.
- 30 % av befolkningen har fedme.
- 35 % av husholdningene er aleneboende (nest høyeste av distriktsområdene).

- 7-9,7 % av befolkningen er under lavinntektsgrensen (9,8 % i hele kommunen).

Areal og beredskap

I kommunedelplan³⁴ er det gjort avklaringer for framtidig arealbruk. Det er flere definerte rasbaner i Sørfjorden og hele nordsiden av Nordfjorden er definert som skredfaresone.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Dette et lokalsamfunn med mange styrker å bygge på.
2. Lav andel lavinntektshusholdninger i området.

Klima- og miljømessig bærekraft:

3. Det er mange sårbare naturområder med stor bruksfrekvens og mange tilreisende. Arbeid med bedre tilrettelegging av utfartsparkering og toalett har startet. Kommunestyret har vedtatt at det ikke skal gis ytterligere dispensasjoner til bygging i strandsonen utover det som er med i vedtatt plan (jfr. kommunedelplan 252).
4. Klimaendringer med økt nedbør kan gi økte utfordringer i kjente rasområder. (f.eks. rasbaner i Sørfjorden med antatt utløp over vei, Vasstrand og nordsiden av Nordfjorden.)

Økonomisk bærekraft

5. I Kommunedelplan for Brensholmen-Sommarøy ble arealbruken fastsatt i 2019 (jfr. kommunedelplan 252).
6. Det er et aktivt næringsliv, som har behov for rask og sikker transport til/fra området.
7. Brensholmen havn er en av tre fiskerihavner som kommunen har prioritert mot nasjonal transportplan (jfr. Formannskapssak 22/166).

Bilde 9: Hilmarsanden på Sommarøy mot Håja, Bo Eide

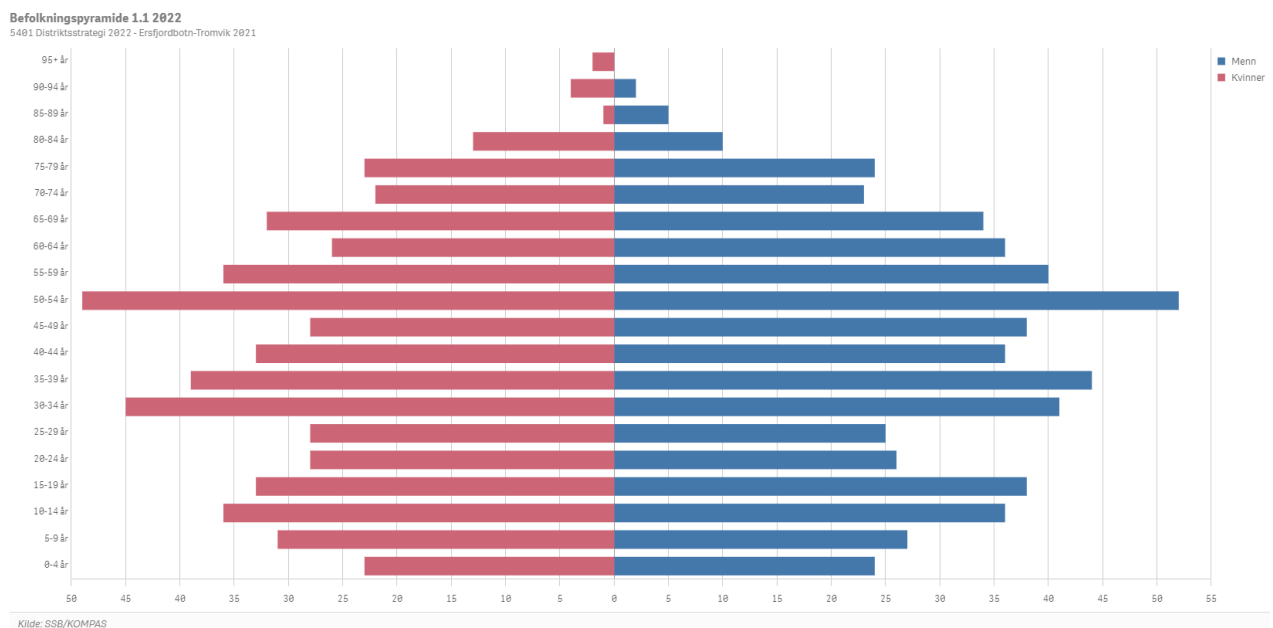
³⁴ Kommunedelplan fra 2019, plan.id 252.

4.7. Ersfjordbotn – Tromvik

Ersfjord og Tromvik er distriktssentre. I Ersfjordbotn er det fådelt skole (barnetrinn), kafé og overnattingstilbud. I Tromvik er det helsestasjon og svømmebasseng tilknyttet den gamle skolen. Det er viktige områder som er tilrettelagt for friluftsliv og reiseliv med toalett og utfartsparkering. Fem gårdsbruk er i aktiv drift og det er oppdrettsanlegg i området. Tromvik har fiskerihavn, med privat utbygging av bølgedempere.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 1 093 personer i området, en økning på 300 personer siden 2011 (+37,8 %). Veksten har skjedd i Ersfjordbotn, mens Tromvik har nedgang i folketallet. Andelen eldre 60 + år er kun 24 %. Befolkningspyramiden illustrerer befolkningens alders- og kjønnsfordeling i området.

Figur 17: Befolkningspyramide Ersfjordbotn-Tromvik

I Ersfjordbotn er det en stor andel voksne mellom 35-64 år (45 %) og en barnebefolkning 0-12 år på 14 %. I Tromvik består befolkningen i hovedsak av voksne (33 %, 35-64 år) og eldre (46 %, 65+ år). Andelen barn 0-12 år er kun fire %.

Levekår

Basert på indikatorene som er lagt til grunn her, er dette det distriktsområdet som har færrest levekårsutfordringer. Her er en stor andel av befolkningen yrkesaktive og høyt utdannede. Det er generelt lite utflytting. Videre er det langt flere med høy utdanning enn lav utdanning: 16,4 % av befolkningen har grunnskole som høyeste fullførte utdanning, mens hele 51,4 % er universitets- eller høyskoleutdannede. Frafallsprosenten i videregående skole er 38,7 %.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Mindre enn 65 % opplever å ha meget god eller god helse.
- 24,9 % av husholdningene er aleneboende (lavest andel i kommunen).
- Ca. 20 % røyker daglig
- 30 % av befolkningen har fedme.

Areal og beredskap

Det er store utfordringer for både folk og næringstransport (tungtransport av fisk) med rasutsatte veier (Grøt fjord-bakken og i området Vågbotn). I Tromvik er det branndepot.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Ersfjordbotn og Tromvik er to ulike områder som begge har knutepunkts-funksjoner innen oppvekst og næringsliv. Det er befolkningsvekst i deler av området.
2. I områder rundt barnehager og skoler med mye trafikk av tungtransport er trafiksikre veier viktig.
3. Det er viktig å få mobildekning til alle områder i kommunen. Tromsø kommune arbeider for økt sikkerhet gjennom å få på plass mobildekning i Rekvik og over Kattfjordeidet.

Klima- og miljømessig bærekraft

4. Deler av området har kort pendleravstand til sentrum.
5. I kystsonenplanen og forslaget til kommuneplanens arealdel er det avsatt flere lett tilgjengelige friluftsområder i strandsonen i Tromvik – Grøt fjordområdet. Stedsforvaltning gjennom parkeringsmuligheter og WC-fasiliteter er viktig. Tromvikvassdraget er ei av Tromsøs fire beste lakseførende vassdrag.

Økonomisk bærekraft

6. Det er utfordringer med vei og utrykning i Grøt fjord-bakken og i området Vågbotn med tidvis stengt vei grunner ras/rasfare. Troms- og Finnmark fylkeskommune starter drift av et system for overvåking og utløsning av skred i Grøt fjorden, med mål om å redusere frekvens og varighet av veistegning for snøskredfare.

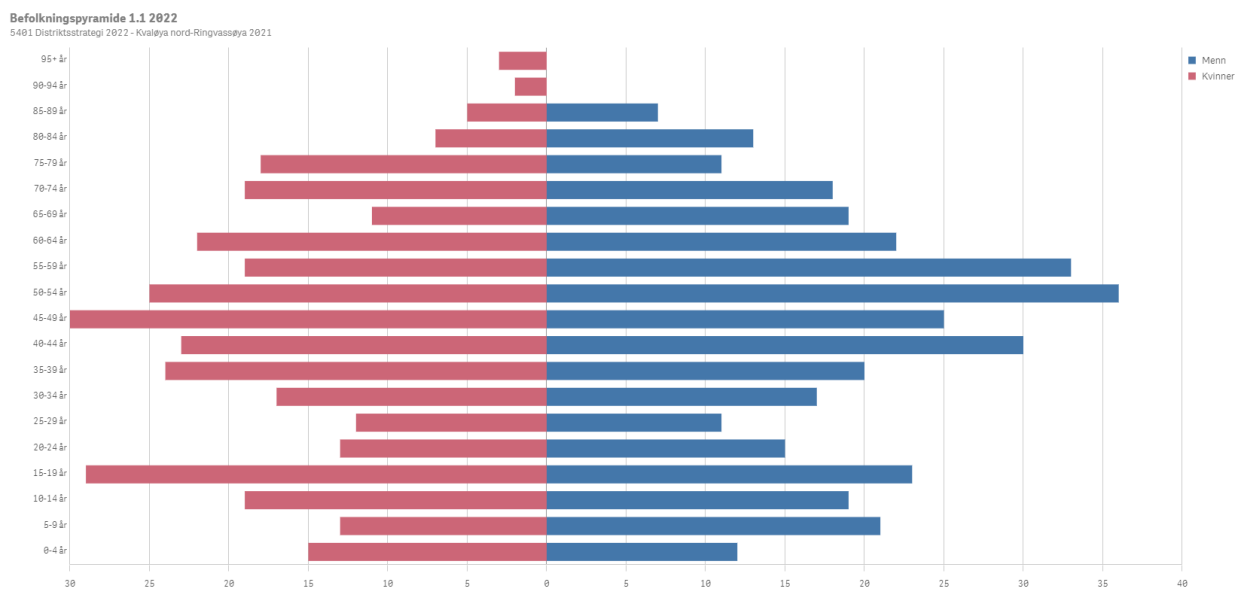
Bilde 10: Utsikt ut Ersfjorden fra Buren, Bo Eide

4.8. Kvaløya nord – Ringvassøya/Rebbenesøya

Vengsøy og Kvaløyvågen er distriktssenter i området. Dette er et geografisk sammensatt område med flere øyer og deler av øyer. Området har skoleadministrasjon under Kvalsundskolen, som består av Trondjord skole og Trondjord barnehage. Det er helsestasjon på Vengsøy og butikk både på Vengsøy og Kvaløyvågen. Videre er det kommunale vannverk og avløpsanlegg i fire lokalområder. Næringsliv knyttet til fiske, fiskeoppdrett og fisketurisme er sentralt. Det er ti aktive gårdsbruk. Det er tre fiskerihavner, to av dem med flytemolo. Mange områder er attraktive for både båtliv og padlere.

Befolkning

Per 1.1.2022 bodde det 678 personer i området, en økning på 30 personer siden 2011 (+4,6 %). Befolkningspyramiden under viser at en stor andel av befolkningen er i aldersgruppen 40-59 år (33 %), mens andelen 60+ år er på 26 %.

Kilde: SSB/KOMPAS
Figur 18: Befolkningspyramide Kvaløya nord-Ringvassøya/Rebbenesøya.

Av de mindre delområdene er det Rebbenesøya som har høyest andel eldre på 65+ år med 32 %, dernest Vengsøya med en andel på 29 %. Skulsfjord/Lyfjord har høyest andel barn 0-12 år med 17 % og vel halvparten av befolkningen er i aldersgruppen 35-64 år.

Levekår

Generelt er det få levekårsutfordringer. Det kan nevnes at det er en relativt høy andel av befolkningen som har lav utdanning: 30,1 % har grunnskole som høyeste fullførte utdanningsnivå, mens 27,9 % har universitets- eller høyskoleutdanning. Frafallet fra videregående skole er også relativt høyt: 40,7% av alle i alderen 21-29 som hadde påbegynt videregående per 1.1.2017 hadde ikke fullført i løpet av fem år.

Andre trekk tilknyttet folkehelse:

- Over 65 % opplever å ha meget god eller god helse.
- 10,3 % av befolkningen er ikke-vestlige innvandrere (høyest blant områdene).
- 30 % av befolkningen som har fedme.
- Ca. 20 % røyker daglig.

Særtrekk ved området

Sosial bærekraft:

1. Det er stor ulikhet i de enkelte delområdene når det gjelder folketilvekst og andel eldre. Noen delområder har en høy andel eldre over 65 år.
2. Det er mange med ikke-vestlig landbakgrunn i området. Fiskeindustrien tar inn egne ansatte i sesongbasert migrasjon. Større selskaper i oppdrett har formalisert både språkopplæring og kulturforståelse.

Klima- og miljømessig bærekraft

3. Det er større sammenhengende områder av særlig høy kvalitet i kystsonen. Det er mange områder for friluftsliv med viktige natur- og landskapsverdier og kulturminner. Dette gjelder området som strekker seg fra Gåsvær, sør av Risvær i Tromsø og nordover til landskapsvernområdet i Karlsøy.
4. Det er mange utfartspunkter for aktiviteter med båt/kajakk på Kvaløya nord, Ringvassøya og Rebbenesøya. Hele Kvalsundet og yttersida av Kvaløya nord (fra Gåsvær), Ringvassøya til Sandøya og Rebbenesøya er viktige destinasjoner.

Økonomisk bærekraft

5. I området er det utviklingsmuligheter innen friluft og reiseliv gjennom bl.a. bruk av ferga fra Bellvika, via Vengsøy og Musvær ut til Sandøya.
6. Støtte til nærbutikkene oppleves viktig, både for trivsel og beredskap.
7. Vengsøy og Kvaløyvågen er to av tre fiskerihavner som kommunen har prioritert mot nasjonal transportplan (jfr. Formannskapssak 166/22).

Bilde 11: Utsikt mot Grøt fjord, Bo Eide.

5. Oppsummering

Distriktsområdene representerer en vesentlig del av innbyggerne i Tromsø kommune, og en betydelig del av kommunens totale areal. Det er derfor viktig å anerkjenne at utvikling av distriktene er utvikling av hele Tromsø.

I distriktsmeldingen har det blitt presentert status og utviklingstrekk ved distriktsområdene. Det er vist til at forutsetninger som tilgang på arbeid, gode tjenester, kultur- og fritidstilbud, tilfredsstillende infrastruktur og et inkluderende og åpent samfunn bidrar til å skape attraktive distriktsområder. Disse forutsetningene har også vist seg gjeldende i innenfor de ulike særtrekkene ved områdene. I tillegg har det blitt pekt på at spredning i alderssammensetningen synes å bidra positivt for områdene. Distriktsmeldingen har ikke til hensikt å rangere de ulike områdene, men utviklingstrekkene kan oppsummeres i Tabell 7.

Tabell 7: Oppsummering av analyser av distriktsområdene.

	Distriktsområde	Distriktsenter	Tettsted (Jf. SSB)	Levekårs- utfordringer ³⁵	Bynær/ytre	Endring i alderssammensetning 2016-2022 (i %)		Befolkningsendring 2001-2022 (i %)
						Størst økning	Størst nedgang	
1	Jøvik- Lakselvdalen	Lakselvbukt		Store	Ytre	65+ år: +11,4	35-64 år: ÷5,5	÷30,4
2	Sjursnes- Breivikeidet	Sjursnes		Store	Ytre	65+ år: +9,2	0-12+ 35-64 år: ÷4,1	÷31,8
3	Ramfjord- Andersdal	Fagernes/ Ramfjord	Fagernes	Middels	Bynær	65+ år: +2,7	0-12 år: ÷2,2	÷2,3
4	Oldervik- Tønsvik	Skittenelv	Kjosen/ Tønsvik	Lite	Bynær og ytre	65+ år: +4,5	35-64 år: ÷3,4	+102,0
5	Bakkejord- Vikran	Straumbukta og Vikran		Middels	Bynær	65+ år: +4,3	20-34 år: ÷1,8	÷3,8
6	Sommarøy- Kattfjord	Brensholmen	Sommarøy	Middels	Ytre	65+ år: +2,8	13-19 år: ÷4,6	÷10,9
7	Ersfjordbotn- Tromvik	Ersfjord og Tromvik	Ersfjordbotn	Lite	Bynær og ytre	65+ år: +6,9	0-12 år: ÷7,7	+62,7
8	Kvaløya nord- Ringvassøy/ Rebbernesøy	Vengsøy og Kvaløyvågen		Middels	Ytre	35-64 år: +4,1	20-34 år: ÷3,9	+7,8

Oppsummeringen i tabell 16 viser ulik utvikling i distriktsområdene. Områder som Oldervik-Tønsvik og Ersfjordbotn-Tromvik har noen bynære områder med befolkningsøkning og positiv utvikling. Begge stedene har definert tettsted og den lave andelen levekårsutfordringer kan skyldes større spredning i alders-

³⁵ Skjønnsmessig vurdering av resultatene som ble presentert i tabell 6.

sammensetningen. Områdenes bynære plassering kan bety at det lokale tilbudet oppleves bedre, til tross for at de ikke er blant områdene med bredest service- eller tjenestetilbud. Sommarøy-Kattfjord er også et område som kan sies å oppleve positiv utvikling, til tross for negativ befolkningsendring. Dette kan knyttes til en moderat aldrende befolkning, variert næringsliv og godt lokalt service- og tjenestetilbud. Sommarøy er også definert som tettsted.

På den andre siden er det områder som har mer utfordringer. Områdene Jøvik-Lakselvdalen og Sjursnes-Breivikeidet opplever befolkningsnedgang og aldrende befolkning. Dette kan forklare noe av levekårsutfordringene. Lakselvbukt har et godt service- og tjenestetilbud. Det offentlige tilbudet kan tyde på noe alderstilpasning ved at det ikke er lokal barnehage, men tilbud om omsorgsboliger.

De øvrige områdene Ramfjord-Andersdal, Bakkejord-Vikran og Kvaløya nord-Ringvassøy/ Rebbenesøy opplever mer moderat utvikling. Det er noen skiller mellom de to bynære områdene og det ytre området ved Kvaløya nord. Ramfjord-Andersdal og Bakkejord-Vikran opplever liten nedgang i befolkningstallet og har både skole og barnehage. Bakkejord-Vikran har en mer aldrende befolkning enn de andre. Kvaløya nord-Ringvassøy/ Rebbenesøy har hatt en positiv befolkningsutvikling og har to lokalbutikker innenfor området. Dette området skiller seg også ut, jf. Tabell 7, som det eneste området hvor den største endringen i alders-sammensetningen ikke er i aldersgruppen 65+, men i 35-64 år. Det kan skyldes at en høy andel av befolkningen har ikke-vestlig bakgrunn (10,3 %) og kan tenkes å være lokalt sysselsatt.

Som nevnt er det variasjoner innenfor distriktsområdene. Dette fordi flere tettsteder og utviklingslag er slått sammen til større analyseområder. En slik sammenslåing vil nødvendigvis gå på bekostning av lokale variasjoner, men samtidig gi bedre statistisk grunnlag å analysere. Resultatene vil dermed kunne anvendes for å vise status og utviklingstrender innenfor de noe større distriktsområdene. Dette kan så anvendes for å vurdere tiltak, tilrettelegging og utvikling, tilpasset områdenes behov.

I tillegg til sammenstillingen over, viser gjennomgangen i distriktsmeldingen noen generelle utviklingstrekk for distriktene: Det er et skille mellom ytre og bynære områder, med ulik grad av befolkningsvekst/-nedgang og alderssammensetning er også svært ulik. Bynære områder klarer i større grad å opprettholde befolkningstallet enn de ytre områdene. De ytre områdene har også generelt mer aldrende befolkning enn de mer bynære. Alderssammensetning har betydning for utviklingen. Områder som opplever lavere spredning i alderssammensetningen, synes også å være mer sårbare for nedgang i befolkningstallet. En spredning i alderssammensetningen kan derfor virke positivt for enkeltområdene.

Distriktsmeldingen har vist at det er mange faktorer som påvirker utviklingen i områdene. Forutsetningene for attraktive lokalsamfunn, kombinert med lokal utvikling, vil imidlertid kunne gi noen indikasjoner på fremtiden. Det er mange lokale variasjoner, og de ulike områdene har ulike forutsetninger og muligheter for utvikling. Det blir derfor viktig å tilrettelegge for rett utvikling og satsing sammen med lokalbefolkningen. Avslutningsvis ønsker Tromsø kommune å takke alle som har bidratt til meldingen, for lokalt engasjement og til alle dere som vil bidra i utviklingen av hele Tromsø kommune.